

número 30 **nufaca**

PUBLICACIÓ D'AMICS DE Cerdanya

**Un Pla que fa estralls
Xerrant amb l'escola
d'arts i oficis**

Troballes Arqueològiques

Preu 75 pts.

RESTAURANT

ELÍVIA

Patates al caliu

Graellada de carn

Especialitats
a la brasa

BAR CAFETERIA

RISCO

ESPECIALIDAD EN TAPAS VARIADAS
Y PLATOS COMBINADOS

JOSE ANTONIO, 34

— PUIGCERDA

Restaurant típic de Cerdanya

EL RECÓ

VILALLOVENT
(PUIGCERDÀ)

Telèfons:
88 11 46
88 13 79
88 08 69

FILATELIA MONTANÉ

C/. Morera, 6
PUIGCERDÀ

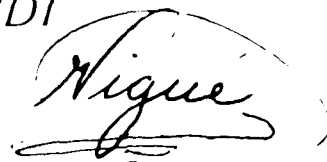
JOIERIA RELLOTGERIA

J. Fullana

PUIGCERDÀ

FOTO - ESTUDI

Escoles Pies, 16
Tel: 88 03 88
PUIGCERDÀ

AUTO ESCOLA PUIGCERDÀ

Victòria, 4, 1º

PUIGCERDÀ

TOSAS-SASTRE

José Antonio, 4 PUIGCERDÀ

HOTEL

RESTAURANTE

DIRECTOR:
JULIO PEREZ DE ROZAS

EUROPA

Plaza Cabrinetty, 16
Tfno. — 88 01 00
PUIGCERDÀ

número 30

rufaca

Publicació de l'Associació
"Amics de Cerdanya"

Consell de Redacció:

F. X. Bosom
Pere Capdevila
Miquel Casanovas
Rosa Cuesta
Pere Domingo
Laura Fabra
Emili Guirao
Pep Martí
Carme Moreno
Joan Peitx
Josep Peitx
Dolors Picas
Xavier Pujol (corrector)
Jean Paul Poirier (il·lustració)
Meritxell Sastre
Ramon Solà
Josep M. Tosas

Col·laboradors:

El Biògrafo
Cu-Cut
Pere Font
Juan Fullana
Salvador Galcerán
Roger Giral (França)
Nostàlgic
Carme Clausell (França)
Rosa M. Martínez
El Trovador
Josep Vigo

Edita: AMICS DE CERDANYA

Antic Edifici dels Escolapis
plaça Balvedere, s/n
PUIGCERDA

T. 88 12 13
88 02 69
88 12 25

Composició i muntatge:

equip VILETA 12
Artesa de Lleida

PUBLICACIO MENSUAL.

La direcció de la revista no es fa responsable dels judicis personals dels seus col·laboradors.

editorial

6 de juliol, Festa Major, Roser de la Vila. Sembla que Amics de Cerdanya, com a entitat que es proposa la col·laboració amb totes les manifestacions culturals i socials de la comarca hauria de participar en l'organització de la Festa Major. Però no. Ningú ha demanat la nostra "desinteressada" col·laboració, i Amics de Cerdanya, perquè no?, hem quedat decebuts davant d'aquests organitzadors del Roser que, potser per titllarnos de polítics-intel·lectuals-màquines d'escriure i enfadosos, pensen que no podem col·laborar a "montar" una Festa Major com cal. Potser amb la participació de totes les entitats de Puigcerdà, el Roser de la Vila hauria comptat amb una sèrie d'activitats i de "farres populars" que han mancat.

Cal dir, per altra banda, que, al costat de les Festes Majors d'altres pobles cerdans —Bellver, Llúvia, Alp—, Puigcerdà, com sempre, s'ha destacat pel seu caire impopular. Cada any esperem un Roser diferent, i cada any veiem les mateixes poncelles. Malgrat tot, però, Amics de Cerdanya ens mantenim fidels al nostre poble i a les nostres esperances d'un Roser veritablement popular.

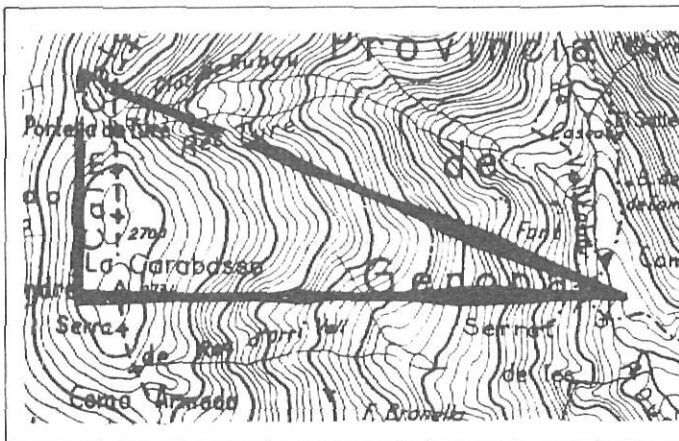
sumari

EDITORIAL	3	COL·LABORACIONS	
ACTUALITAT CERDANA		Verne, Floch i Torres, Hergel	
Pistes d'esquí a Meranges	4	tres aniversaris (I)	17
Flama del Canigó - Focs de Sant Joan	4	AMICS DE LA NATURA	
Nota de CC (UCD)	4	Parc National, Reserves Naturelles,	
Les Comunicacions a Cerdanya	5	ou rien?	18
Circulació	6	CULTURA	
Llúvia	6	Teatre: Ricard III	19
LA CASA DE LA VILA		Activitat Cultural	19
El Ple del mes de juny	7	SALVEM EL CATALA	
L'Entesa ja no és Entesa	8	"Hable en cristiano" encara	19
Biografia PSC (PSOE)	9	ENSENYAMENT	
Al Cèsar Allò que és del Cèsar	9	Curset de l'I.N.E.M. a Puigcerdà	20
ACTUALITAT		ESPORTS	
Pla Comarcal?	10	Futbol	21
Una pla que fa estralls	10	Campionat Nacional de Pesca	21
Troballes arqueològiques	11	I Criterium estival de natation	22
Carta als Senadors socialistes	12	RECULL	
XERRANT		Coca de iogur	23
amb Joan Descarga	13, 14, 15	LES ARRELS	
DES DE L'ARXIU		Violí d'En Japet Tauler	23
La Baronia de Saltèguel	16	LLETRES	24 - 25
FOTO DENUNCIA	17	CARTES A RUFACA	
		Contrarréplica a dos carlistas	26

PISTAS DE ESQUI DE MERANGES(II)

Proyecto. La zona esquiable que contempla el proyecto, está situada a una distancia de 3 a 4 km. del núcleo urbano de Meranges, formando un polígono de 350 hectáreas que, partiendo del "Pic de la Carabassa", se extiende al norte hasta "Coll Ture" y continua por el torrente de "Ture" hasta "Camp Llong"; al este queda limitado por la carretera que une la fuente de "Las Gensanes" con el torrente, y al sur por la línea que une la "Font de les Gensanes", el "Pla de Matons", el "Coll Pan" la "Pedra de la Mola" y el "Pic de la Carabassa", con posibilidades de ampliación hacia el este, a un nivel inferior al de la carretera. La altitud de la zona descrita, donde quedaría ubicada la estación, oscila entre los 2.734 m. (La Carabassa) y los 1.800 en su cota más baja (Camp Llong), lo cual favorece la permanencia abundante de nieve durante toda la temporada, desde diciembre hasta abril, con buenas características para la práctica del esquí.

La puesta en marcha y equipamiento de la estación, se efectuaría en dos fases. En la primera fase están previstos siete telesquí, que abarcarían la casi totalidad de las pistas y en la segunda fase se contemplaría la posibilidad de prolongación de uno de los telesillas hasta "Camp Llong" y se procedería a la instalación de un telecabina y

un telesilla doble desde el pie de las pistas hasta la "Carabassa", los cuales podrían ser utilizados tanto en invierno como en verano.

Recientemente ha sido inaugurada en esta zona un circuito de esquí de fondo que ayudará a dar una imagen de estación completa.

La estación, una vez terminada, tendría una capacidad para 5.000 esquiadores siendo mayor que las de Llesui, Esport o la Tucca y similar a la de Masella.

El acceso a la zona de las pistas se efectuaría utilizando las actuales carreteras y se ha previsto la construcción de tres parking a pie de pistas; uno de ellos junto a

la pista de debutantes, y un servicio de autobuses para ascender a las cotas superiores, con lo que se evitaría la presencia de vehículos aparcados a lo largo de la carretera de acceso.

En cuanto a la urbanización, en la primera fase; (que tendría una duración aproximada de 5 años), se procedería a la construcción de bares, restaurantes, escuelas de esquí, etc., a pie de pistas y a la adaptación de casas habitadas o deshabitadas de Meranges, como pensiones o apartamentos. En la segunda fase se pondrán a disposición de los esquiadores 1.000 nuevas camas, con servicios de tenis, pistas de patinaje, golf y piscina climatizada.

PERE

FLAMA DEL CANIGÓ FOCES DE SANT JOAN - 80

Va transcórrer la diada de Sant Joan d'enguany sense pena ni glòria i amb els aconeteixements que la caracteritzen normalment.

La novetat d'aquest any ha estat de tipus organitzatiu, els actes han estat coordinats pel Club Poliesportiu i Amics de la Cerdanya amb la col.laboració de l'Ajuntament.

Dels actes que varen tenir lloc passem tot seguit a parlar-ne.

En primer lloc el dia 23 per la tarda es va anar a la Guingueta a cercar la flama del Canigó. Per tot això es va formar una caravana de cotxes que l'havien d'acompanyar. A la Guingueta havia moscatell i pastes per

a tothom. Es va ballar una sardana de germanor i tot seguit es va pujar cap amunt amb la Flama que era portada por joves atletes que s'anaves rellevant.

Un cop a Puigcerdà es va dipositar dalt del campanar fins l'hora d'encendre les fogueres, la qual cosa va tenir lloc a les 10 del vespre.

A la foguera de la plaça del Campanar es convidava a vi i coca al públic assistent.

Les instal.lacions del Poliesportiu van servir de marc per la revetlla popular que va tenir lloc més tard i que va ser amenitzada per un conjunt local que aquesta nit va fer la seva presentació al públic. Tanmateix podem dir que van ser ben rebuts per part de tots. L'assistència de personal va ser molt nombrosa.

Heus ací el que va donar de si aquest jorn amb tots els petits defectes d'organització que s'esdevingueren amb ànim d'adobar properes diades, això sí, amb una mica més de participació de tots.

RUFACA

NOTA DEL COMITE LOCAL DE CENTRISTES DE CATALUNYA (CC - UCD)

Con fecha 6 de junio se constituyó, mediante votación totalmente democrática, el nuevo Comité Local de Centristes de Catalunya (CC - UCD). Dicho Comité Local ha quedado integrado de la siguiente forma:

PRESIDENTE
Gabriel de la Mata Güell

SECRETARIO GENERAL
José Morer Tor

VOCALES
Román Bertrán Hernández
Francisco Armengol Bertrán
Alberto Bieleveld Boltes
Juan Llaberia Corbella
Vicente Vila Macelán
Ramón Casanovas Capdevila
Miguel Llanas Reguant
Enrique Orri Torrent
Antonio Bonada Lereu
Eusebio Casas Alcarria
Andrés Puente Rodríguez
Andrés Costa Francás
Marcelino Costa Pallarés
Antonio Castro Fernández
José Inglada José

PER LA MODERNITZACIÓ DE LES COMUNICACIONS

A fi de reivindicar una millora en les carreteres N 152 i C 1313 i en la línia de ferrocarril Barcelona - Puigcerdà - Sant Joan de les Abadesses, va tenir lloc a Puigcerdà un acte que, promogut pels Alcaldes de Ripoll, La Seu i Puigcerdà i presidit pel Conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat, aplegà a la taula els alcaldes esmentats més el de Balaguer (Gallego) i Vic (Muntanyà), al President de la Diputació de Girona (Caldada), a un representant de la de Lleida (Cebrià) i a un assessor de política territorial de la Generalitat (Carreras). La convocatòria havia obtingut un ample ressò en els mitjans de premsa, ràdio i TV i comptà entre el públic amb la nombrosa presència de parlamentaris de C i U, ERC, PSC i PSUC i de batlles de les comarques afectades.

La presentació a cura del batlle de Puigcerdà, Josep Turiera, donà pas a l'obertura d'un acte, que va ser qualificat com un dels primers actes intercomarcals realitzats a Catalunya, per fer sentir la veu de les comarques de l'interior a fi d'arribar a una millora en les comunicacions que, fins el moment, amb paraules de l'alcalde de Ripoll, Piella, han servit tant per buidar les nostres comarques com de font de desequilibri. L'alcalde de La Seu, A. Gallart, remarcà, al seu torn, que aquest acte suposava una prova de la normalització del país i preferí centrar el debat en les demandes concretes i en la formació d'una Comissió Permanent per a resoldre el problema que no pas fer un memorial de greu-

ges dels problemes de cada comarca, doncs "més que parlar —digué— és plorar".

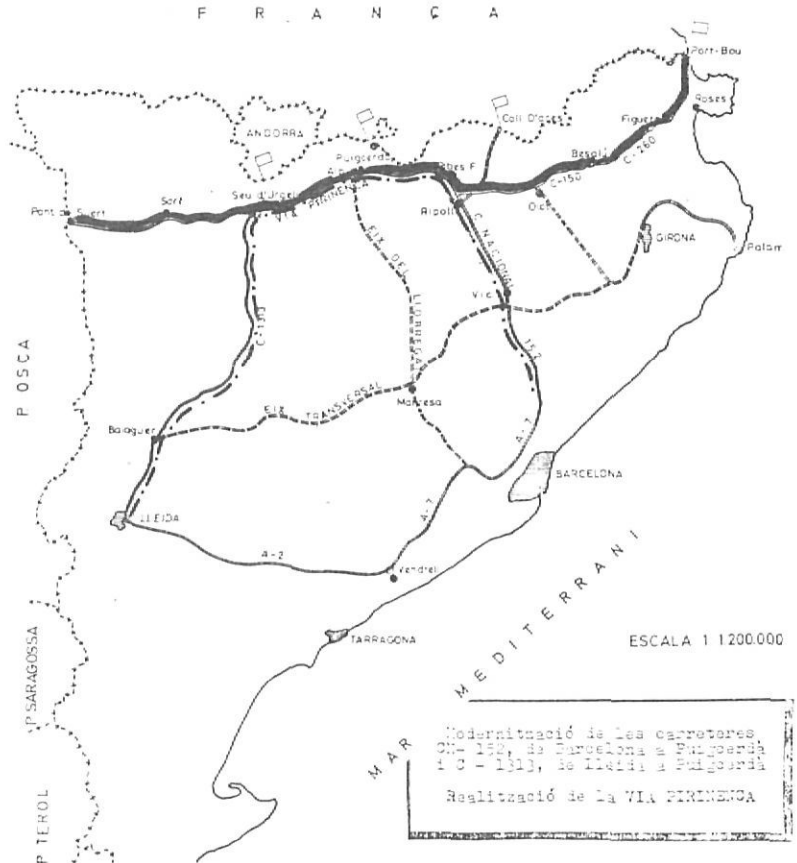
Després de la intervenció de tots els ponents, es donà lectura al projecte de manifest que suscità una picabaralla dialèctica quan el parlamentari Massó (C i U) proposà una esmena per suprimir que el manifest es trametés al MOPU i a la Generalitat i per a que fos aquesta l'única destinatària. Els alcaldes de Ripoll i La Seu, per contra, defensaren la doble via argumentant que la carretera N 152 encara depenia del Ministeri. La polèmica entre el que, per alguns, era una posició més nacionalista i per altres un

intent demagògic dels parlamentaris de Convergència de capitalitzar l'acte i les possibles solucions que aquest pogués aportar, es resolgué feliçment amb la fórmula de què es trametés a la Generalitat i aquesta, si feia falta, al MOPU.

NO FEM PROMESES

Per acabar l'acte intervingué el Conseller Josep M. Cullell dient que no volia fer promeses, doncs una Generalitat que té un pressupost com el de l'Ajuntament de Castelldefels no pot fer promeses. Però es comprometé a treballar per un nou model territorial i a portar al Parlament el Pla Nacional de Carreteres.

Finalment tingué lloc una roda de premsa en la qual el Conseller ens contestà que, si bé la Generalitat no podia fer res amb els Túnel de Toses i Cadí al tractar-se d'una empresa privada, sí tenia interès a obrir ràpidament l'eix del Llobregat. Respecte a la futura divisió territorial de Catalunya manifestà que aquest tema no era de la seva competència sinó de Governació i pel que fa a les pistes d'esquí de Meranges l'assessor tècnic que l'acompanyava, Carreras, afirmà no tenir coneixement encara de cap projecte. Així mateix, en relació als parcs naturals anuncià que en tres o quatre mesos es donaria a conèixer un mapa a manera de quadre impressionista.

► EL MANIFEST

El manifest finalment aprovat fou el següent:

'Reunits a la Vila de Puigcerdà, confluència de les carreteres N 152 i C 1313 i Estació final del ferrocarril Barcelona - Sant Joan de les Abadesses - Puigcerdà, Ajuntaments de poblacions pertanyents a les comarques de Noguera; l'Alt Urgell; La Cerdanya; El Ripollès i Osona, els quals, assumint la responsabilitat que els pertoca com a representants d'un conjunt de comarques interiors de Catalunya en les quals les seves comunicacions entre si es troben en un estat de deficiència notable; hem acordat, fer públiques les resolucions següents:

1er.— Manifestar la seva preocupació davant de la Generalitat de Catalunya pel progressiu deteriorament i insuficiència de les comunicacions per carretera i per ferrocarril

entre les comarques interiors de Catalunya i particularment les carreteres N 152 i C 1313 així com el FF.CC. Barcelona - Puigcerdà - Sant Joan de les Abadesses, així com les comunicacions interiors dins de cada comarca.

2on.— Manifestar la seva inquietud per les previsions futures d'inversions en els eixos esmentats així com la regressió d'equipaments de les comarques interiors de Catalunya. Aquest procés significa aguditzar el profund i gravíssim desequilibri que pateixen tots els ciutadans de Catalunya.

3er.— Trametre el nostre manifest a tots els Parlamentaris catalans per tal que siguin conscients del problema de comunicacions que pateixen les comarques interiors del Principat.

4art.— Fer que cada Ajuntament dels aquí representats prenguin un acord de Ple, ratificant els cinc punts del present manifest.

5è.— Nomenar una Comissió permanent amb seu a Puigcerdà composta pels Alcaldes de cada una de les capitals de les comarques representades o pel que cada una de les comarques de Osona, el Ripollès, Cerdanya, l'Alt Urgell, la Noguera designi, per tal que s'entrevisti amb el President de la Generalitat i el Conseller de Política Territorial i Obres Públiques tot fent-los arribar aquest manifest i les nostres inquietuds així com que continui posteriorment qual-sevol gestió que estigui d'acord amb l'esperit del present manifest, especialment la realització de la via pirinenca i que demani al M.O.P.U. en el cas de comunicacions que s'escapin de la seva competència.

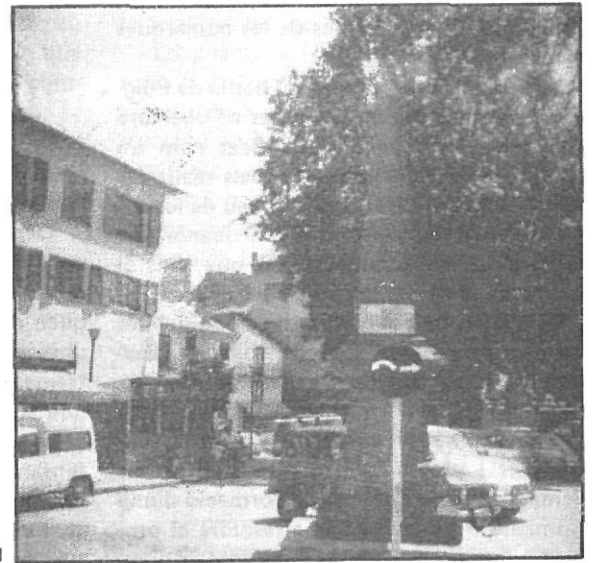
Els Alcaldes de les poblacions de La Noguera, l'Alt Urgell, La Cerdanya, El Ripollès i Osona volen i demanen una Catalunya més equilibrada comarcalfment.

Puigcerdà a vint-i-nou de juny de mil nou-cents vuitanta. ●

Darrerament han aparegut profusament senyals per ordenar el tràfic a Puigcerdà. Més o menys ben rebudes pels veïns, segons els facin més o menys la punyeta particularment, *el que és indubtable és que feien falta. Però, pel que s'ha pogut veure, molts automobilistes han "passat" totalment de senyals i les coses segueixen com abans. Això vol dir que, de moment, les dues mesures que ha pres l'Ajuntament en matèria de circulació —les urbanes i les senyals— segueixen essent per sí soles insuficients. D'aquí que s'hagi començat a pensar seriosament en una tercera mesura combinada que, si es porta a terme i s'aplica realment, pot ser el terror dels automobilistes desaprovisius: "els ceps". ●*

CIRCULACIÓ

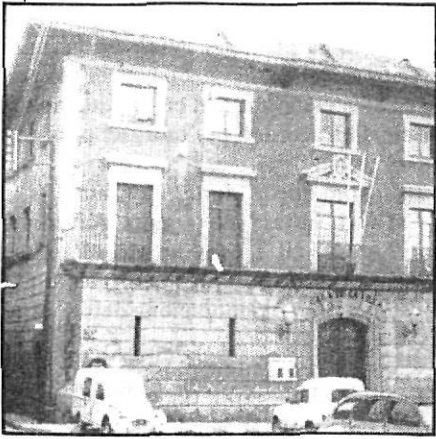
Una senyal original

LLÍVIA

Amb el títol de "Primer Quadern d'Informació Municipal de Llívia", l'Ajuntament d'aquesta Vila ha publicat un llibre d'impressió excel·lent, amb una tirada de 800 exemplars que han estat repartits gratuïtament als veïns. En l'exemplar que s'ha adreçat a "Rufaca" veiem que el llibre, endemés de recollir tots els Plens de l'Ajuntament presidit per Valentí Surià, dona complida informació sobre les realitzacions del Consistori i dels problemes a resoldre. Les nostres felicitacions per la iniciativa. ●

Començarem la crònica d'aquest ple remarcant la gran assistència de públic. Mai s'havia vist la sala d'actes tan plena de gent i mai un ple havia durat tant: des de dos quarts de nou fins a dos quarts de quatre de la matinada. El punt de l'ordre del dia referent a l'aprovació provisional del pla d'ordenació el desenrotllarem apart, degut a la seva extensió.

El ple va començar amb la lectura de l'acta de la sessió anterior. El Sr. Bossom va mostrar la seva disconformitat amb l'acta degut a que no constava tot el que va dir sobre la moció socialista presentada a l'altre ple. Finalment, després d'una petita discussió, es va modificar l'acta. Seguidament es va passar a l'ordre del dia.

1er punt: TAXES DEL MERCAT:

La Comissió d'Hisenda va fer un estudi econòmic sobre el mercat fixant els preus de la següent manera: de 30 pessetes metre lineal es passava a 60 i pels de Puigcerdà de 20 que pagaven abans a 40.

Es discuteix una bona estona sobre aquests preus i finalment, davant la manca d'acord, es passa a la votació quedant de la següent manera:

El Sr. Peñarroja, el Sr. Vidal i el Sr. Alcalde voten en contra d'aquests preus per considerar-los excessius i els demés regidors aproven els esmentats preus. Per tant varen quedar aprovades per majoria les noves taxes del mercat.

2on. punt: TAXES DE L'ESCORXADOR:

El Sr. Alcalde explica que s'ha pensat un canvi en el funcionament de l'escorxador perquè resulti més barat. Aquest canvi seria suprimir un operari i la feina que ara fan dues persones la fes només una. Això representaria l'estalvi d'una bona quantitat de diners.

Sr. Vicens Peñarroja: "No hi estic conforme en suprimir un lloc de treball doncs la persona que es quedaria a l'escorxador tindria tres sous i així sembla que l'ajuntament estigui potenciant el "pluriempleo".

PLE DEL MES DE JUNY

Amb la disconformitat del Sr. Peñarroja es va aprovar la supressió d'un operari. Varen quedar aprovades també les noves taxes de l'escorxador: 3 pessetes per Quilo.

3er. punt: NOMENAMENT DE VOCALS PER REPRESENTAR A L'AJUNTAMENT A LA SOCIETAT PROYDEGE-SA:

El Sr. Alcalde va informar que com l'ajuntament de Puigcerdà té accions a Proydegesa, és necessari nomenar un vocal i dos suplents perquè representin a l'ajuntament dins l'empresa. Degut a que cap regidor es presenta voluntari es va passar a votació. Els resultats de la votació són els següents: El Sr. Francesc Turiera queda nomenat vocal i suplents els senyors Perez de Rozas i Francesc Revetllat.

4art. punt: NOMENAMENT DELS CONSELLERS QUE FORMARAN PART DE LA MANCOMUNITAT:

Sr. Alcalde: "Ens vàrem reunir tots els alcaldes de la comarca i es va acordar tornar a tirar endavant la Mancomunitat. En un principi només estarien els municipis cerdans de la província de Girona, però una vegada en funcionament entrarien els de Lleida".

Recordem que el Sr. Bosom i el Sr. Sapé eren els representants nomenats provisionalment per l'alcalde per estar a la Mancomunitat. El Sr. Peñarroja proposa que es tornin a nomenar tots de nou. S'accepta la proposta i es passa a escollir tres regidors que juntament amb l'alcalde representaran a Puigcerdà dins la Mancomunitat.

Resultat de les votacions:

Sr. Bosom: 3 vots.

Sr. Peitx: 5 vots.

Sr. Vidal: 1 vot.

Sr. Fullana: 8 vots.

Sra. Julia: 1 vot.

Sr. Perez de Rozas: 7 vots.

Sr. Ravetllat: 1 vot.

Sr. Sape: 6 vots.

Sr. Turiera: 6 vots.

Davant l'empat existent entre el Sr. Sape i el Sr. Turiera es va parlar de fer una nova votació de desempat però el Sr. Sape va renunciar en favor del Sr. Turiera. Per tant la representació de Puigcerdà quedà de la següent manera: El Sr. Alcalde, el Sr. Fullana, el Sr. Pérez de Rozas i el Sr. Turiera.

5è. punt: MUSEU D'ARQUEOLOGIA:

Sr. Alcalde: Seria necessari crear un petit Museu Municipal per tal de que totes les coses que es van trobant es poguessin quedar aquí.

Tots els regidors estan conformes i s'aprova per unanimitat.

6è. punt: APROVACIO DEL PLA D'OBRES I SERVEIS DE CATALUNYA.

El Sr. Alcalde explica que la Generalitat demana a les poblacions una sèrie de pressupostos sobre les obres que es creuen de més urgència per tal d'ajudar a sufragar les despeses.

Es varen aprovar per unanimitat les obres a demanar que serien:

Escorxador: 17 milions.

Instal.lació d'aigües: 69 milions.

Ampliació parc de bombers: 10 milions.

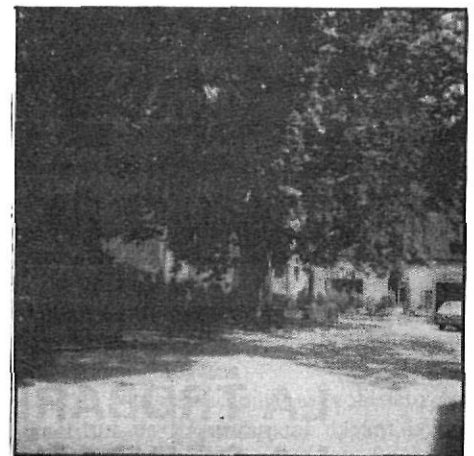
Construcció accesos poliesportiu: 5 milions.

INFORMES I PRECS I PREGUNTES.

En aquest apartat, el regidor Vidal informà sobre el donatiu de 30.000 pessetes fet per un veí a fi d'ajardinar el recó que hi ha a l'entrada de la Plaça Barcelona.

La regidora Julià donà coneixement d'un informe tècnic i un avantprojecte de les obres a executar a les escoles, el 50 per 100 del cost de les quals correria a càrrec de l'Ajuntament. El regidor Turiera aprofità l'avinentesa per demanar que es remiteixi a la Comissió d'Hisenda per saber s'hi havia diners suficients. Però finalment s'aprova per unanimitat, encara que hauriem de dir millot que s'aprova per roncs, doncs eren les tres de la matinada i en aquestes hores les ganes de discutir dels regidors i les d'escoltar del públic havien disminuït sensiblement.

Finalment, l'Entesa donà lectura al comunicat que publiquem en una altra part d'aquest mateix número de RUFACA. Era un quart de quatre i, després de 7 hores, el somni havia guanyat el Ple.

Un recó adecentat

L'ENTESA MUNICIPAL JA NO ÉS ENTESA

L'Entesa Municipal de fet ja no existeix. Així ho donà a entendre el comunicat que varen fer públic en el Ple de l'Ajuntament i en l'entrevista que hem mantingut amb els tres regidors de la candidatura.

AL CONSISTORI EN PLE DE L'AJUNTAMENT DE PUIGCERDÀ

Els sotasignants, components del grup ENTESA MUNICIPAL, volem posar en coneixement d'aquest Consistori les següents consideracions:

1. Què passat un any de la seva constitució s'ha posat de manifest la reiterada manca d'unitat de criteris dels components de L'ENTESA, palesada sobretot en els moments d'emetre els corresponents vots.

2. Què intentada la resolució del problema a nivell intern de l'ENTESA i al no haver-se trobat la solució adient, es creu oportú, des d'aquest moment, considerar que el criteri de cada un dels seus components tindrà el caràcter de personal i d'aquesta manera es normalitza una situació de fet en el funcionament del grup.

3. Què malgrat considerar és una qüestió d'ordre intern de la pròpia ENTESA MUNICIPAL ens obliga a donar-ne coneixement tan al propi ple municipal com a l'opinió pública el fet de voler assumir un dels puntals de la nostra campanya electoral: el de la transparència en qualsevol

de les nostres activitats.

Puigcerdà, 20 de juny de 1980
Carlos CANES Martí
Josep PEITX Junyent
Vicenç PEÑARROJA Giménez

ENTREVISTA

RUFACA.— Com s'origina la crisi de l'Entesa?

Entesa Municipal.— L'Entesa Municipal (EM), un cop va tenir els seus representants dins l'Ajuntament, va començar a tenir una sèrie de deficiències de funcionament general. Aquestes deficiències es concretaven en una falta de connexió molt directa entre tots i, sobretot, entre els tres regidors de l'Ajuntament i això posà de manifest aquest mal funcionament. La crisi, per tant, s'ha originat des del començament.

R.— Però quines són les raons del mal funcionament?

EM.— Bé, en principi, no hi ha hagut una coordinació entre els que estana l'Ajuntament i els que no hi són. Per altra part la idea de l'Entesa com a treball col·lectiu no ha funcionat. I, finalment, hi ha hagut disparitat de criteris.

R.— En quins temes?

EM.— Això s'ha vist molt clar en els últims plens. Per exemple, en el tema del mercat, en el tema hospital, etc.

R.— Quines solucions s'han buscat per solucionar aquesta crisi?

—actualitat

EM.— S'ha plantejat quina era la funció de l'Entesa, si hi havien perspectives reals per tirar-la endavant i, al creure que no n'hi havien, s'ha acordat, per tant, fer pública la situació real.

R.— Com queda, doncs, l'Entesa?

EM.— L'Entesa no seguirà funcionant com Entesa, tal i com ha vingut passant fins ara, encara que no quedin les portes tancades a les col·laboracions dels seus antics integrants.

R.— I el Grup Municipal?

EM.— Cada regidor tindrà capacitat de decisió independent sense que hi hagi d'haver criteris units. Si es coincideix bé i si no...

R.— Aquesta decisió no semblarà un frau a l'electorat de la candidatura?

EM.— Francament, si en algun moment sembla frau ho haurà semblat des del començament, doncs si s'ha donat la idea d'un grup unit i si en els moments decisius hi ha hagut diversitat de criteris, suposem que els electors ja debien estar penant: "què passa aquí?" Llavors l'única cosa que fem és clarificar públicament les raons de que es produeix aquest estat de coses ja que s'ha vist que l'enteniment complet per a tota la gestió és molt difícil. Per altra banda, en el programa parlàvem de transparència i tot això és una prova més de que la transparència la seguim mantenint.

RUFACA

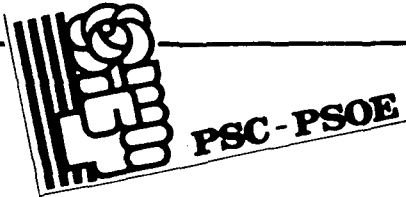

LLET D'ALTA MUNTANYA ESTERILITZADA

LA TROBAREU A TOTES LES BOTIGUES DE
LA CERDANYA EN BOTELLA DE LITRE I MIG

CERDANYA - PUIGCERDÀ

RADIOGRAFIA PSC (PSOE)

Per cloure aquesta sèrie d'articles dedicats a analitzar els partits polítics existents a Cerdanya ho fem amb el PSC (PSOE), darrer dels partits que resta per parlar-ne.

Volem puntualitzar abans de començar que ens hem trobat amb una dificultat a l'hora de recollir dades i confirmar detalls que quedaven pendents per tal de donar la millor informació possible. Aquests aclariments no se'ns van donar per part del partit. La qual cosa vol dir que pot apareixer algun error o manca d'interpretació, per tant demanem disculpes i una possible rectificació.

Per començar farem una mica d'història de la marxa dels socialistes a Cerdanya dient que l'any 77 davant les eleccions generals havia tres partits, PSOE com a capdavanter a Guillem Gil, un PSC (congrès) amb homes com Agustí Gallart incorporant-se després F. Xavier Bosom i PSC (reagrupament) amb Agapito Mateos i Joan Fullana.

Aleshores i començant l'any 78 ve la fússió dels tres partits en un de sol formant-se el PSC (PSOE) sortint elegit com a primer secretari Guillem Gil. Temps després sortí en aquest càrrec Antoni Linares. Es llavors quan tenen lloc les eleccions municipals amb l'intent de formar una candidatura amb el PSUC, en principi la resposta va ser afirmativa però a última hora es van decidir els socialistes reflexant, pensem, l'actuació del partit a nivell general. El resultat de les eleccions no va ser massa

lluient, es van perdre un centenar de vots en relació a les generals quedant compost l'Ajuntament amb tres regidors socialistes.

En aquest moment el partit és a punt de celebrar el seu congrès en el que es tractaran de solucionar els problemes interns existents en el partit. Cal esmentar també que l'actual primer secretari del comitè local es la Carme Camarero.

Aquesta inestabilitat en el càrrec del primer secretari del partit podria portar-nos a endevinar els problemes que aquest té i a questionar-nos qui és qui dins els Socialistes. En aquest moment entrem en el terreny de l'especulació:

Es així que ens ha arribat que en un moment donat en F. Xavier Bosom va presentar la dimissió del partit estant-le denegada pel comitè local; de la mateixa manera el problema amb altres destacats militants tampoc està resolt.

ESTRATEGIA MUNICIPAL

Es per això que no sabem si es pot parlar massa d'una estratègia socialista a l'Ajuntament, doncs les diferències que s'aprecien entre els seus regidors a les votacions com acostuma a passar a la resta de candidatures, són notables. Tanmateix sí que poden notar-se canvis entre el moment de la constitució de l'Ajuntament i l'actualitat. La posició socialista de partida fou d'unitat amb l'Entesa de tal forma que va permetre augurar un 7 a 6 permanent en les votacions importants. Així va ser en la votació que va portar el nomenament del batlle i

així fou en el primer ple. Però a partir d'aquí l'auguri va demostrar-se fals: el 7 a 6 no es repetiria. Semblà que els socialistes o el seu cap de llista optaven per un intent d'apropament al Batlle, un possible fruit del qual fou que l'Alcalde proposés a en Bosom com a representant de l'Ajuntament al Consorci. Però, sigui per les raons que sigui, al cap d'uns mesos, els socialistes elegiren un altre camí: el de les mocions.

Les mocions han tingut la virtut de sacsejar un Ajuntament aleshores esmorteït, però potser també han tancat les portes a propostes que, fetes d'altra manera, és possible que haguessin obtingut un major recolzament entre la resta de regidors. I ens referim molt especialment al tema de la reestructuració de les actuals funcions que desempenyen els membres del Consistori, la votació negativa a la qual, ens atrevim a dir, fou més un no al procediment i a qui presentava la moció que no pas un vot en contra del contingut. De tota manera, la repetida postura de presentar mocions pot veure la seva continuació en l'adopció d'una posició de clara i nítida oposició testimonial del grup socialista. Però això ho dirà el futur, doncs cal saber abans com els socialistes resoldran els problemes interns que s'observen entre els seus regidors (palesats a les votacions com la del mercat i, molt especialment, en el tema del Pla de Puigcerdà) i en el si del partit.

E.G. i J.P.

**AL CESAR
ALLÒ QUE ÉS
DEL CESAR**

En el Ple d'aquest mes de juny es va llegir una carta presentada a l'Ajuntament pel representant de Ràdio Olot i per RUFACA en la qual es demanava els següents punts:

1) Que els mitjans de comunicació representats en aquest full, i sense perjudici dels altres que ho sollicitin, poguem conèixer prèviament els punts de l'ordre del dia dels Plens.

2) Que se'ns convoqui a les reunions importants en què intervingui el Consistori (cas de reunions de batlles, reunions convocades per la Generalitat, etc.) o, en el seu defecte que se'ns trameti la informació pertinent.

3) Que se'ns faciliti la documentació que utilitzen els regidors en els Plens (cas de l'informe dels noms dels carrers, de l'es-

tat de comptes de l'hospital, etc.), llevat d'aquells que tinguin caràcter exhaustiu (documentació sobre un Pla d'Urbanisme, per exemple).

4) Finalment, que els responsables de les Comissions i Serveis d'aquesta Corporació es responsabilitzin a respondre qualsevol consulta que li poguem fer a fi de tenir informada la població de Puigcerdà.

Una vegada llegida la carta, tots els regidors varen estar d'acord en facilitar sempre que sigui possible la informació sobre un determinat tema.

Des d'aquestes pàgines voldríem agrair l'actitud de l'Ajuntament davant la informació. En aquestes pàgines a on no s'han estalviat mai les crítiques, aquesta vegada volem donar les gràcies.

R.

PLA COMARCAL?

Darrerament la Cerdanya ha donat les primeres passes serioses cap a planejament global de tota la comarca. D'alguna manera pot sir-se que la Cerdanya ha començat a jugar-se seriosament el seu futur immediat.

RUFACA donava notícia el mes passat de la situació de les Normes Subsidiàries dels Municipis de la Baixa Cerdanya; també parlava de l'elecció d'un equip tècnic per elaborar el que s'anomena un Pla Coordinat que no és altra cosa que un conjunt de plans dels municipis de la "Cerdanya Giro-

nina" degudament interligats i relacionats amb els de la Baixa Cerdanya; al bell mig de tot això, Puigcerdà té la revisió del Pla a punt (?) d'aprovació. En definitiva, encara que s'havia pensat d'altra manera, ens trobem davant el desitjat Pla Comarcal i, cal que, malgrat l'urbanisme sigui un tema eixut per la quantitat de tecnicismes que comporta, tota la població estigui atent en la manera com es desenvolupa aquest planejament.

R.

UN PLA QUE FA ESTRALLS

Poques vegades un tema d'urbanisme havia despertat tan vives polèmiques com las que s'han desvetllat amb la Revisió del Pla General de Puigcerdà de 1964.

LA HISTORIA DEL PLA

En el moment de constituir-se l'actual Ajuntament estava exhaurint-se el període d'informació pública corresponent a l'aprovació inicial efectuada per l'anterior Consistori. Així, doncs, la revisió havia estat aprovada inicialment el febrer de 1979. Abans de posar-se en funcionament les Comissions Informatives de l'actual Ajuntament, s'acordà perllongar aquesta informació pública per un altre període d'un mes, encara que, segons la Comissió d'Urbanisme, a la pràctica va ser efectiva un any, durant el qual es van salvar les ambigüitats del Pla del 64 aplicant ja la revisió d'acord amb la llei.

Els contactes amb la Comissió d'Urbanisme de Girona conduïren, finalment, a que la Comissió de Puigcerdà recollís les seves suggerències en el pla i el portés a aprovació provisional en el Ple Extraordina-

ri del mes de març, a on es decidí una nova informació pública d'un mes, doncs les modificacions es van considerar prou importants com per fer-ho.

I aquí esclatà l'escàndol. A algú se li va acudir fer córrer anònims per entre gent senyalada del poble. Altres varen fer campanya contra la Revisió perquè consideraven que les cessions obligatòries del 10 per cent programades eren excessives i aquest ha estat de fet el principal nucli de tensió. Tot plegat confluí en el ple del mes de juny justament el ple a on es preveia fer l'aprovació provisional.

LA HISTORIA DEL PLE

L'esmentat Ple, tens i maratoní, s'obrí amb la inusual presència de públic que emplenava de bot a bot la sala. La majoria, gent que, afectada pel Pla, havien fet alguna de les 44 alegacions que van presentar-se-li. La contínua intervenció dels oients més agosarats (increpant als regidors de la Comissió d'Urbanisme i aplaudint a en Bo-

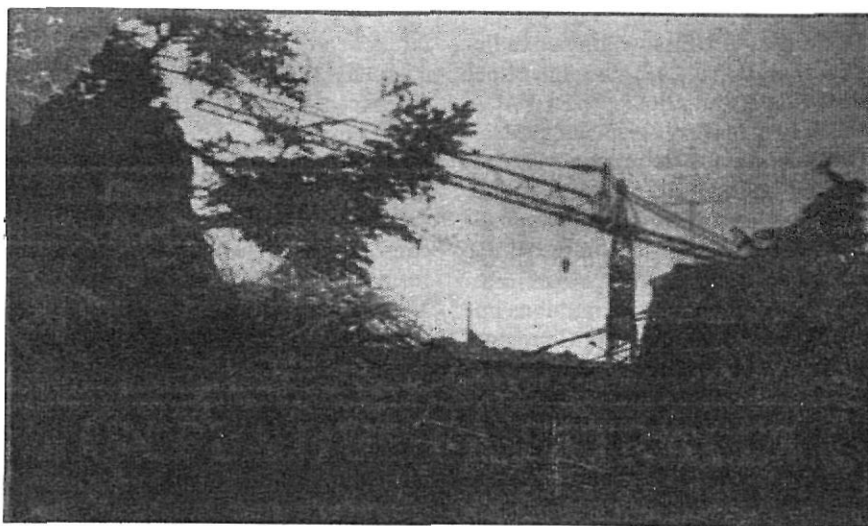
som) determinaren, sens dubte, les actituds dels regidors. Inequívocament a favor del Pla, els 4 regidors de la Comissió, donada la importància que per ells té l'aprovació ràpida per evitar que caduquin els 7 mesos de plaç per a l'aprovació definitiva, doncs en aquest cas s'hauria de tornar al Pla del 64 i, donat que aquest té una duració de 15 anys, Puigcerdà quedaria sense cap mena de planejament urbanístic; clarament crítics el regidor Bosom i la regidora Julià que es queixaven de la poca informació que tenia el propi consistori; dubtant o almenys sense posicions tan clares, la resta dels regidors. El resultat fou la decissió de postposar qualsevol decissió a una reunió que els membres de la Comissió exigiren pública, la qual es celebraria el dilluns següent, dia 23.

Aquest dilluns, la Comissió respongué a totes les preguntes formulades per la resta del Consistori i, com a única sortida, s'acordà anar a Girona per parlar amb la Comissió d'Urbanisme Provincial a fi de que aquesta donés, en principi, el seu parer.

Però la sort no acompanya aquest pla, doncs just en el moment en que es sol·licità l'opinió d'aquest organisme es rumorejava un canvi en els seus llocs de responsabilitat, canvi que quan aquesta RUFACA estigui al carrer potser ja s'haurà produït, però que en el moment de fer l'article encara no s'havia confirmat.

De moment, però, va entregar-se a Girona a on es comprometeren a tornar-lo ja estudiat en un plaç de quinze dies.

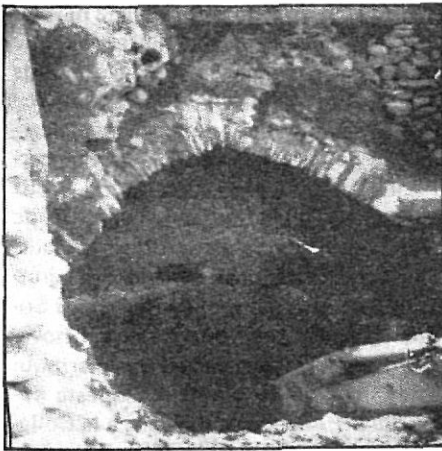
Podrà veure's llavors com s'acaba aquesta història, però el que és cert és que les crítiques fetes al Pla i, per extensió, a la Comissió d'Urbanisme han col·locat a aquesta i a tot l'Ajuntament en una situació difícil. S'albiren dimissions i això fa pensar en què potser el que realment s'està buscant és que es produeixin canvis importants dins l'esmentada Comissió. Joan Peitx

TROBALLES ARQUEOLÒGQUES

PUIGCERDA

A sota la plaça de l'Ajuntament i gràcies a les obres que allí es realitzen s'ha trobat una galeria, les comunicacions de la qual encara no se sap fins a on poden arribar. La "llegenda" de que Puigcerdà està tot traspasat per galeries soterrànies sembla fer-se realitat. Ja veurem en què queda, però de moment es deixarà des de l'acera un pas per entrar a la galeria quan convingui.

Galeries sota l'Ajuntament

LLIVIA

A Llívia les troballes es succeeixen. Fa temps va ser el cas de l'informe que publiquem a continuació:

"Informe sobre los restos arqueológicos localizados en el solar llamado actualmente "VISTA ALTA", de Llívia antes Hermanos Cristianos de la Salle.

Esta finca, situada dentro de la población de Llívia, ha sufrido unos desmontes para la edificación de varios grupos de apartamentos, con los que ha quedado abancalada. En la zona más baja de la misma, en el corte del último bancal, a unos 2 m. del nivel actual del suelo, se apreciaban a simple vista algunos restos humanos, por lo que el Servicio de Investigaciones Arqueológicas de la Diputación fue avisado para realizar una prospección en el sitio.

Visitado el lugar, se realizaron dos catas, que han puesto de manifiesto que el lugar es una necrópolis tardo-romana.

Dada la situación de las tumbas con respecto a la pendiente de la montaña, parece que un sector importante de la necrópolis debió de ser destruida al realizar el desmonte de la parte más baja del solar. La zona, además, está afectada también por construcciones de muros de época moderna, re-

lacionados seguramente con el convento de Hnos. de La Salle, que existió ahí.

Los enterramientos están constituidos por fosas de forma alargada más estrechas en los pies, forradas con losas de piedra pizarra y cubiertas también con el mismo tipo de material. (Ver plano parcial y secciones). Los individuos estaban inhumados tendidos en posición decúbito supino. La orientación de los enterramientos era Oeste - Este.

Las sepulturas no tenían ningún tipo de ajuar y los hallazgos de cerámica en toda la zona fueron escasísimos. Se encontró un asa de ánfora romana con engobe blanco, muy rodada, dos fragmentos de sigillata clara tardía y varios de cerámica común, informes.

Cerca de uno de los enterramientos se encontraron restos de un hogar de estructura compleja. El exterior estaba formado por una especie de cubeta de tierra cocida rojiza, dura, en cuyo interior había una capa de cantos de río bastante grandes y encima losas de pizarra. Sobre ellos había una capa de tierra quemada. Parece que puede haber tenido una utilización ritual.

Según comunicaron los encargados de la obra a los miembros del Servicio de Investigaciones Arqueológicas de la Diputación que efectuaron la excavación, en la zona en que se conservan los restos de la necrópolis tardo-romana, no van a efectuarse nuevos desmontes ni será afectada por obras de ningún tipo, sino que se va a cubrir con tierra. En ese caso pues, no es urgente realizar la excavación exhaustiva de la necrópolis, que supondría un trabajo y un gasto

considerables. Sin embargo, dado el indudable interés científico del yacimiento, la que suscribe cree que:

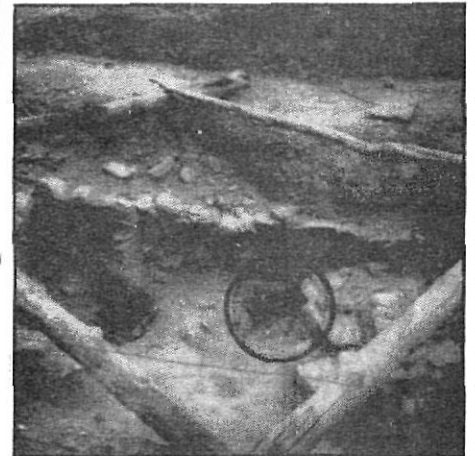
1) El permiso para continuar las obras actuales debe supeditarse a la condición expresa de no afectar esa zona.

2) Caso de que fuera necesario efectuar algún trabajo en ese sector, previamente debería de excavar la parte no excavada ahora del yacimiento.

Gerona, 27 de marzo de 1980

M. Aurora Martín Ortega
Jefe del S.I.A. de la Diputación de Gerona

Ara un descobriment que pot ser excepcional: uns assentaments romans sota els quals pot trobar-s'hi —de moment només és una hipòtesi— una necròpoli més antiga (a la foto marcat amb un cercle). Publiquem també el document que ens ha adreçat l'Ajuntament de Llívia.

Ilmo. Sr.:

Me complace en comunicar a V.I. la —congratulación de esta Dirección General con esa —Corporación Municipal ante la actuación llevada a efecto en las obras de construcción de esa población, que han dado como resultado el hallazgo abundante de cerámica, lo que demuestra el interés de ese Consistorio para con el patrimonio histórico-artístico y arqueológico de la zona.

Dios guarde a V.I.

EL DIRECTOR GENERAL,

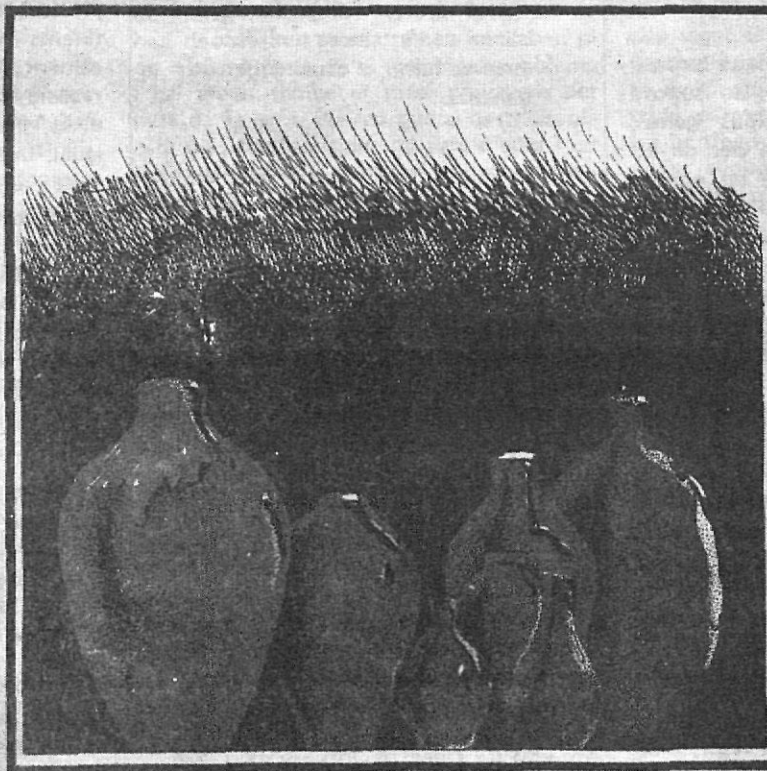

ENTREVISTA AMB EN JOAN
DESCARGA, PROFESSOR DE
L'ESCOLA D'ARTS I OFICIS

EXPOSICIÓ DE PECES

6/26 JUNY 80
LABORABLES de 18 a 21

TALLER MUNICIPAL DE CERÀMICA PUIGCERDA GIRONA

Amb motiu de l'exposició a l'escola d'Arts i Oficis RUFACA va creure interessant parlar amb en Joan Descarga tant per l'exposició en sí com per donar a conèixer una mica més la mencionada escola. A continuació transcribim l'entrevista.

RUFACA.— Parla'ns una mica de l'exposició que heu realitzat durant aquests

darrers dies.

J. DESCARGA.— L'exposició recull el treball de dos anys. No tothom ha participat, doncs es varen enviar 40 circulars a alumnes que havien passat per l'escola i només cinc o sis han enviat coses. Per tant les peces exposades són, per un cantó, peces que havien quedat per l'escola i per una al-

tra peces que han enviat aquestes persones i peces que havíem fet nosaltres mateixos. Ha estat una exposició molt variada en quant a tècnica i no tenia un criteri selectiu sinó que abarcava totes les tècniques fetes a l'escola. La duració ha estat de vint dies i ha vingut més gent de la que esperàvem però la pena és que la majoria eren de

fora. Des de luego els que no han vingut han estat els senyors que paguen, els que distribueixen els diners del poble no han vingut. Només s'han presentat el Sr. Canes i el Sr. Fullana. En conclusió es podria dir que l'exposició ha tingut èxit, que la gent que ha vingut s'ha quedat impressionada i recalcar que aquesta exposició s'ha muntat a basse d'esforç personal sense cap mena de ajuda municipal.

R.— Quina ha estat la trajectoria de l'escola des dels seus començaments?

JD.— L'escola va començar en un punt molt àlgid en els seus inicis fins que pels motius de sempre ha anat decaint fins que jo mateix m'he pres un desinterès, diguem-ne, parcial. Es una escola que no sé si el poble se la creu però el que és segur que no se la creuen són els propis que teòricament l'haurien de fomentar. Jo suposo que tot això és un problema tipus "gelòs" entre un ajuntament i l'altre per dir-ho una mica en pla caricatura, un ajuntament es posa les medalles i l'altre ha de pagar tota aquesta problemàtica bé de que el inici de l'escola va tenir lloc quan va haver el canvi d'ajuntaments.

La trajectòria ha estat molt interessant a nivell pedagògic i una bona prova d'això és l'exposició.

R.— Hi havia interès, en principi, per part dels pares en portar els nanos a l'escola?

JD.— Els pares no tenen interès per res en la mida que són ignorants perquè volen ser ignorants. Cap pare a vingut a l'escola, simplement ha enviat al nano, però mai s'han preocupat d'anar a veure quin tipus d'escola era, que passava. Jo supossava que la gent es prendria més interès pel funcionament de l'escola.

R.— Quants alumnes han passat per l'escola?

JD.— L'any passat quan havien les tres especialitats: Dibuix, pintura i ceràmica

vàrem tenir 85 alumnes. Aquest any al reduir les classes a ceràmica ens hem quedat amb 40 alumnes.

R.— Perquè es va deixar de fer pintura i dibuix?

JD.— Per pròpia iniciativa meva. Una de les coses que més se m'ha atacat, sempre a nivell de "pasillo", ha estat el meu personalisme i el reconec plenament però dubto molt que aquesta escola hagués pogut tirar endavant sense aquest personalisme. A partir d'ara hi ha un equip proposat perquè porti l'escola i m'agradaria molt treballar amb ells perquè crec en el treball en equip.

L'inici de l'escola va tenir lloc quan va haver el canvi d'ajuntaments.

Ara l'escola està en un moment que permet aquest treball en equip però abans no. Respecte a la reducció d'especialitats he de dir que jo no sóc Superman i fer dos dies de dibuix i tres de ceràmica era molt problemàtic per dues raons: primera, el meu cansament personal i segona, la ceràmica necessita uns cicles molt marcats de procesos tècnics que demanen tota la setmana. Seria estupend poguer fer les tres especialitats però amb vàries persones no amb una sola que dona classe.

R.— Quina és la procedència de l'alumnat?

JD.— Els alumnes solen ser d'origen mig.

R.— L'escola s'anomena d'Arts i Oficis. Algú ha anat a aprendre realment l'ofici de ceramista?

JD.— No i això és una de les coses més greus d'aquesta escola. Penseu que una tècnica es pot transformar en un ofici evidentment, però la gent no ho ha vist així

sinó que s'ha vist l'escola com un esbarjo, un esplai i jo mai m'ho he pres com un esplai, sinó com un taller d'una tècnica que podia derivar en un ofici.

R.— A les classes assistien només nanos o també gent gran?

JD.— Venia gent gran i aquest any per primera vegada s'ha fet un horari de nanos i un altre de gent gran.

R.— Creus que la gent té interès a l'escola?

JD.— Jo crec que venen a l'escola perquè és interessant, divertit i perquè no tenen gaires opcions. Penso que la gent no té paciència i van a fer la cosa maca i res més. Interès penso que no hi ha molt, un exemple és que quan es van deixar de fer les diferents especialitats i ens vàrem quedar únicament amb ceràmica jo esperava alguna reacció, no sé, pensava que la gent pressionaria, però no, no, tothom es va quedar igual. Inclús en alguns moments m'he plantejat parar l'escola perquè l'ajuntament no complia amb els seus pressupostos de pagar cada mes. Jo crec que és exigible que el treball sigui remunerat immediatament tal com s'havia acordat. He de dir que l'ajuntament no ha exigut ni s'ha preocupat mai de res i els demés tampoc; en fi, que hi ha una manca d'interès total.

Jo crec que venen a l'escola perquè és interessant, divertit i perquè no tenen gaires opcions.

R.— Com va ser l'acord monetari amb l'ajuntament?

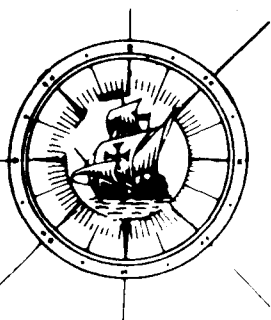
JD.— Jo vaig proposar unes mensualitats Però l'ajuntament no podia crear un altre lloc de treball a nivell funcionari i es va acordar fer una assignació a l'any que repre-

VIAJES EXCURSIONES
BILLETAJE AVION - BARCO - TREN

Reservas hoteleras . . . y una amplia gama de viajes

INFORMESE EN:

VIAJES BAIXAS, S. A.

C/. Victoria, 2 (TOURING) - Teléfono 88 06 02 PUIGCERDA (Girona)

sentava 25.000 pessetes mensuals i la resta fins a unes 70.000 pessetes "hipotètiques" serien sufragades pels alumnes amb la seva assistència a les classes. He de dir que mai he arribat a aquesta quantitat i he vingut a sortir a un promig de 30.000 pessetes al mes. L'opinió de la gent és que m'he fet les "barbes d'or" però això està molt lluny de la realitat, doncs a vegades l'ajuntament m'ha pagat amb dos i tres mesos de retard. També he de dir que quan a l'escola ha vingut algú que no podia pagar, no se li ha cobrat.

R.— Quins tipus de treballs s'han fet a l'escola?

JD.— La tècnica, en principi, és neutra i jo no he volgut mai assumir un tipus de posició dins de l'escola, m'he limitat a ensenyar una tècnica però no he fet pressió perquè la gent fes una cosa en lloc d'una altra. Malgrat tot s'han fet dos tipus de treballs. Un que seria el treball purament decoratiu i l'altre el treball més útil, més pràctic. Una de les coses en que tenia molt d'interès era que l'escola fos un taller obert pel matí on la gent pogués fer una sèrie de treballs útils i necessaris. Així es podrien haver creat nous llocs de treball i l'escola hauria tingut una transcendència econòmica per a la població.

L'opinió de la gent és que m'he fet les "barbes d'or", però està molt lluny de la realitat.

R.— Tu ara marxés de l'escola; com quedaria la situació?

JD.— Encara no sé res. Han hagut dos plens i no s'ha parlat de l'escola. La meua situació econòmica està en suspens i la de

l'escola també. Jo he proposat un equip per que continuï amb l'escola però l'ajuntament encara no m'ha dit si l'accepta o no.

R.— Creu que l'ajuntament té ganes de continuar amb l'escola?

JD.— L'ajuntament no en té ganes doncs penso que no es creu l'escola. Suposo que si el forn i les instal·lacions fossin desinflables ja haurien tancat l'escola. Dins l'ajuntament la majoria de consellers no estan a favor de l'escola: uns definitivament en contra i els altres, neden en una postura ambigua.

R.— Quins són els principals problemes que té l'escola?

JD.— Els principals problemes són de fe, de creure's l'escola. L'ajuntament després de múltiples dossiers (vuit en total) no saben de que va l'escola, molts no saben ni on està. Aquest és el principal problema i cal afegir també el total desinterès per part de la gent. Penseu que aquesta escola està més ben considerada fora d'aquí i un exemple és que el ministeri de cultura francès ens va enviar una carta en la que deien que la gent que es prepara per ensenyar ceràmica a França podia venir a aquesta escola a aprendre. Malgrat tot això que acabo de dir he de remarcar que un sector d'alumnes si té mol interès però és un sector important a nivell qualitatiu però no a nivell quantitatiu.

R.— Quins són els objectius que es proposava l'escola en un principi?

JD.— Els objectius no es tenien molt definits. Els pressupostos inicials era de fer un cau cultural on la gent encara que estigués matriculada a l'escola pogués anar i que fos un lloc de reunió i de tertúlia, és a dir, un centre neuràlgic que aglutinés les inquietuds de la gent. Això evidentment no ha passat. Un altre objectiu que era, com ja he dit abans, que l'escola es convertís en un taller, en una petita indústria on la gent treballés.

R.— L'escola pot arribar a ser una preparació per la gent que vulgui cursar estudis superiors com Belles Arts o l'escola Massana?

JD.— Sens dubte. En concret els estudis a la Massana tenen una duració de 5 anys dels quals dos són preparatoris i a aquesta escola hem superat molt aquests dos cursos de preparació.

R.— Bé, per acabar l'entrevista, voldries afegir alguna cosa més?

JD.— Si, he de dir que l'escola és una gran desconeguda perquè la gent vol ignorar-la. No se li ha vist mai la seva funció social, inclús la gent que més clar tenia que haver vist aquesta funció social no ho ha fet. M'estic referint en concret al PSUC, concretament al Sr. Josep Peitx, sé que està en contra de l'escola quan en realitat tampoc s'ha dignat a venir a interessar-se per com anava. No sé si aquesta postura es a nivell de partit o a nivell d'un determinat senyor però sé que a l'hora de votar a l'ajuntament tinc el seu vot en contra. També he de dir que l'escola és una gran desconeguda perquè les campanyes d'informació les he tingut que pagar jo i és clar, el meu poder adquisitiu és com per cent posters, no per dos mil.

R.— Tenint en compte el que has dit et voldriem demanar si l'ajuntament s'ha definit alguna vegada clarament sobre l'escola.

JD.— No, en absolut. A mi m'hagués agradat provocar una polèmica sobre l'escola, que es discuteixi el seu funcionament que es parlés. Però s'han limitat a deixar fer i no s'han pres mai cap interès. Penso que deixaran fer fins que l'escola es mori i desaparegui per si mateixa. L'alcalde m'ha arribat a dir personalment que s'havia robat un forn de ceràmica, que a l'escola dormia gent, en fi, una sèrie de coses ridícules que no tenen res a veure amb el que passa a l'escola i que per una altra part són coses perfectament controlables doncs si l'ajuntament no sap quants forns ha pagat, ja podem plegar. He de dir que me'n vaig molt cremat per totes aquestes coses i amb una conclusió terrible: la cultura no interessa perquè no és rentable.

RUFACA

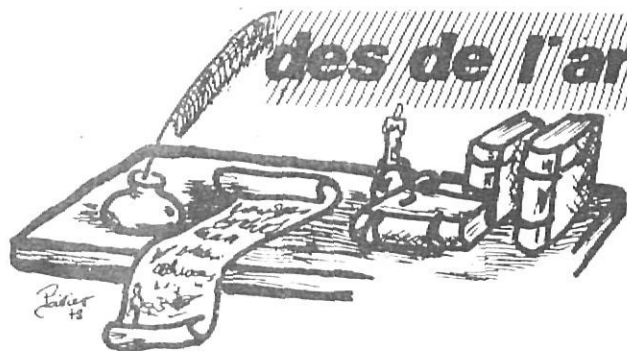
BAR RESTAURANTE
REAL AEROCLUB DE LA CERDANYA

DAS (GIRONA) - Tel. 89 00 88

BODAS — BANQUETES — BAUTIZOS — SERVICIO A LA CARTA

EN EPOCA DE ESQUI.

SELF SERVICE — "CREMATS" — VINOS CALIENTES — "FONDUES" DE QUESO O BOURGIGNON
(RESERVE SU MESA)

LA BARONIA DE SALTÈGUEL

Amb el nom de "Baronia de Saltèguel" s'entén les antigues parròquies de Sant Martí de Saltèguel, Sta. Maria d'Ovella i Sta. Maria de Segramorta, amb tots llurs termes boscos i muntanyes i elles pertanyents.

Ara bé, com que els boscos i muntanyes de Saltèguel, constitueixen —àdhuc avui— una de les principals fonts de riquesa del Comú de Puigcerdà, hem cregut bé fer-ne un breu historial.

Cal dir, d'antuvi, que amb data 25 de gener de 1322 els habitants de la parròquia d'Ovella i Segramorta reconeixien al cavaller Sr. Romeu d'Enveig, el deure de pagar-li alguns censos pels masos i terres que tenien situats en les esmentades parròquies. Uns quaranta anys després —el 13 d'abril de 1366— els homes de Saltèguel compraven al Sr. de Castellet i a sa muller, la Sra. Berenguera de Solanlloc, filla i hereva universal de Ramon de Solanlloc, el bosc del Brull amb tot el seu terme i censos corresponents, pel preu de 80 lliures barcelonines pagadores per la festa de Tots Sants, aleshores prop vinent.

Tanmateix, la veritable història de la Baronia de Saltèguel no comença fins al 22 de juny de 1368, data en què el rei Pere vené a Jaume de Pallars, Sr. de Mataplana, els termes de Saltèguel, Ovella i Segramorta. Degut a la curiositat del document, ens permetem fer-ne un breu extracte; diu: Davant del notari reial, Berenguer Esteva, consta com el Sr. En Ramon de Perellós, cavaller i Joan Vola, Procurador reial en els comtats de Rosselló i Cerdanya —en nom del Sr. Rei i de sos successors—. VENEN al venerable Bertran de Pallars, procurador del noble i egregi Hug, vescomte de Cardona, tutors del noble En Jaume de PALLARS, Senyor de l'honor de MATAPLANA, com a més donant de l'encant públic de Puigcerdà, i pel PREU de divuit mil sous barcelonins, tots els llocs i parròquies de SALTEGUEL, d'OVELLA i de SEGRAMORTA, amb tots llurs termes, adjacències i pertinències d'aquelles, amb totes les viles, pobles, edificis, masos i llocs dins els predits termes —constituïts i constituïdors— i amb tots els homes i dones de qualsevol condició i estat, habitants i habitants en els esmentats termes, i amb els feus, feudatari i vassallats, empares, esta-

ments, serveis i servituds reals i personals, amb el mer i mixt imperi, amb l'omnímoda jurisdicció civil i criminal, alta i baixa; pesca i caça, troballes, i amb tots els censos que l'esmentat rei percebia tant en els referits llocs, com fins i tot en la parròquia de Das: amb tots els molins, aigües, rescloses, boscos, muntanyes, usos, rèdits, terçons, lluïsmes i foriscapis, emprius, prats, pastures, i amb tots els drets i pertinències i amb tot el ple domini en homes i dones, habitants i habitants, i en qualsevol estrany que delinqüís en dits termes, camins o límits d'aquells, i en qualsevol mena de mort omnímoda jurisdicció alta i baixa, civil i criminal.

Aquesta venda fou confirmada pel rei Joan, fill primogènit del susdit rei Pere, el 14 de juliol de 1368, a Barcelona, en poder del protonotari Bertran de Pinós.

de Saltèguel, Santa Maria d'Ovella i Santa Maria de Segramorta amb tots els rèdits, terres i possessions i altres drets i pertinències, etc., termes que dit Loçano —cambrer del rei— tenia adquirits del noble Jaume de Pallars; i que la venda que pugués fer dit Loçano, fos franca i exempta dels drets reials de lluïisme, foriscapi i de tot altre qualsevol dret a dit rei pertanyent.

Per la seva part, l'esmentat Joan de Loçano, donzell en compliment del seu deure, el 17 d'abril de 1387, reconeix davant de Pere Çacosta, Batlle general de Catalunya, que té en feu del Sr. Rei les referides parròquies de Sant Martí de Saltèguel, Santa Maria d'Ovella i Santa Maria de Segramorta amén de la renda que percebia en el poble de Das. Aleshores, amb motiu d'aquella reconeixença de feu a favor del Rei, l'esmentat Batlle general de Catalunya investí

Cinc anys després de la compra anterior —el 8 de juliol de 1373— l'esmentat JAUME DE PALLARS, fill del Noble Arnau de Pallars, Senyor de l'honor de MATAPLANA, va vendre a Joan de LOÇANO (de la casa del Sr. rei), tots els termes i territoris de les referides parròquies de Saltèguel, Ovella i Segramorta, amb tots els pobles, edificis, muntanyes, etc. homes i dones. . . pel preu de 20.000 (vint mil) sous barcelonins; venda lloada i confirmada pel rei Pere, a Barcelona, als 18 dels mateixos mes i any (1373). El mateix rei Pere d'Aragó, amb data 26 de setembre de 1380, concedí a l'esmentat Joan de Loçano, llicència i plena potestat de poder vendre per qualsevol preu, les susdites parròquies de Sant Martí

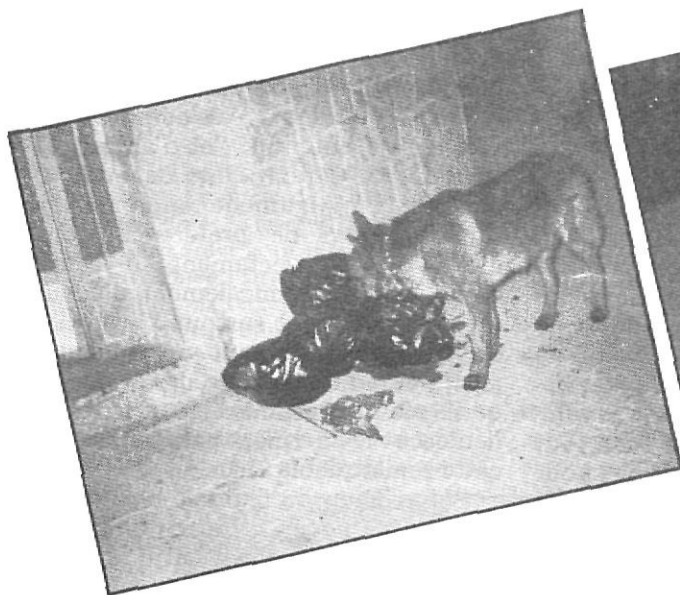
a Joan de Loçano dels feus i drets universals d'aquells llocs, fent-li entrega d'una espasa.

Cal dir, però, que l'esmentat Joan de Loçano —ell en persona— no va pas usar del permís reial per a vendre els territoris de Saltèguel, Ovella i Segramorta. Tanmateix, en el seu testament, atorgat el 3 de juliol de 1392, en poder del notari de Barcelona, Josep Gombaltó, nomenava hereu seu universal al seu germà PERE de Loçano.

(Continuarà)
SALVADOR GALCERAN
Arxiver Diplomat

foto denuncia

Gossos i gats a Puigcerdà tenen els àpats assegurats. (I endemés el gos és d'un de RUFACA).

col·laboracions

VERNE, FOLCH i TORRES, HERGE: Tres aniversaris (I)

De temps en temps llegim a la premsa la celebració d'alguns aniversaris, d'alguna celebritat. Si més no, ens serveix per recordar o descobrir aquell escriptor que dormia a la biblioteca, en un prestatge fosc. I, si més no, avui, véu por on, trobem tres aniversaris, força diferents, però que ens serveixen de leitmotiv per parlar-ne. Són:

Jules Verne: setanta cinquè aniversari de la seva mort.

J.M. Folch i Torres: centenari de la seva mort.

Georges Rémi: setanta tres aniversari de la seva naixença.

L'home, capficat per la seva vida quotidiana, la feina, la família, els negocis. . . gairebé ha perdut la seva capacitat d'imaginació; és per això que és agradable de llegir escriptors que a partir de la realitat de cada dia ens transporten mar enllà, temps enllà, pels extraordinaris camins de la fantasia.

De cap manera pretenc, ni de

lluny, fer analogies entre els tres escriptors, només la volguda coincidència dels tres aniversaris em serveix per a parlar-ne:

JULES VERNE:

Gairebé tots l'hem hagut de conèixer per Julio Verne, nasqué a Nantes el 1905; morí a Amiens als setanta-tres anys.

Heu gosat mai imaginar-vos la complexa capacitat d'imaginació de Verne? L'univers vernià és precisament això: un univers. No hi ha fronteres, és el descobriment del món, els fons marins, les illes perdudes, els viatges a la lluna, el centre de la terra. . . S'ha fet alguna llista dels invents, o de la predicció dels invents d'en Verne, ara recordo només, els satèl·lits espacials, la TV, el raig làser, i així fins a mil.

La fama d'en Verne, no ha conegut tampoc fronteres, arreu del món se'l llegeix. Verne tampoc té edats, els nens i els adults en frueixen igual-

ment.

Llegia a l'"Avui" l'altre dia que l'astronauta Iuri Gagarin, el primer del món, va reconèixer que "ha estat en Verne el qui m'ha decidit a l'astronàutica".

Els crítics diuen que, malgrat la seva procedència petita-burguesa, en moltes de les seves obres es revela un revolucionari en potència. Als Països Catalans exercí notables influències sobre Folch i Torres.

Es estudiosos de la seva obra diuen que la seva inventiva obeeix a les seves creences, en el sentit que la tècnica pot ajudar a l'alliberament de l'home.

Ja ho veieu, qui ens ho havia de dir: Realment les lectures d'un text es poden fer a molts nivells. De qual-sevol manera, si encara creieu en la imaginació de bona fe, regaleu-vos un Verne.

L'ESCLOPER

NOTA: Demaneu al vostre llibreter les darreres obres de Verne publicades en català.

Per als curiosos diré que: Al llibre "Viatge al centre de la terra" surt una referència a Lluïl.

PARC NATIONAL RESERVES NATURELLES... OU RIEN?

Depuis longtemps, dans les discussions, l'un des sujets les plus courants est, en Cerdagne, la dégradation sans cesse plus criante du patrimoine naturel.

Tout un chacun s'accorde à reconnaître que le climat n'est plus ce qu'il était. Davantage de vent chaque année: 37 jours sans interruption en mars - avril et cela continue en mai 1980; moins de neige. Grâce soit rendue à la chute providentielle de janvier.

Tout un chacun s'accorde à reconnaître que la plupart des routes de montagne, d'intérêt souvent très discutables, sont autant de plaies infligées à la nature et facilitent l'accès à des zones demeurées vierges à un contingent sans cesse grossissant de touristes ravageurs.

Tout un chacun s'extasie devant les chalets norvégiens, suédois, ou alpins dont le seul attrait est la remarquable laideur.

Tout un chacun veut du bois pour sa cheminée.

Tout un chacun...

Mais personne ne se préoccupe du pourquoi des choses.

Trop de vent, pas assez de neige? C'est le temps qui change! On constate, on déplore et on n'en parle plus. Non! C'est ainsi que l'on est en train de détériorer un micro-climat exceptionnel comme celui de la Cerdagne, pas désintéressé et pour des intérêts.

Les régions de bocage ont vu leur climat changé sous prétexte d'un remembrement auquel il a fallu sacrifier des dizaines de kilomètres de haies dans l'optique d'une agriculture automatisée qui ne nécessitera plus, d'ici 10 ans, qu'un agriculteur contre 30 ou 40 actuellement... Exemple à méditer. Ici c'est la forêt qui est morcelée; alors que dans certaines communes on se préoccupe de sa santé (Osséja), dans la plupart des autres dès que quelque promoteur fait tinter ses écus on est prêt à raser des pans entiers! Tous les endroits susceptibles d'être équipés en stations

de sports d'hiver sont dédiés au nouveau dieu de l'or blanc et voilà comment une région entière est sacrifiée au snobisme de quelques centaines de touristes, de quelques renards de l'immobilier et à la mégalomanie de faire revivre un village ou d'éviter l'exode des jeunes! Il n'y a qu'à se référer au bilan d'activité et au bilan tout court de la plupart des stations pour se rendre compte de leur opportunité. En on nous en promet d'autres!

Le littoral du Languedoc-Roussillon est une des zones les plus touchées citées par le Cdt. Cousteau dont on peut dire qu'il sait de quoi il parle. Le littoral se mourant, on se rabat sur l'arrière pays.

En ce mois de mai 1980, je demande solennellement aux élus de TOUTE LA CERDANGE une enquête complète scientifique, économique et sociale pour tout projet de nouvel aménagement qui aurait un incidence sur le patrimoine forestier afin d'essayer d'enrayer un processus que je prédis éminemment irréversible.

Quant à l'habitat traditionnel cerdan si sobre, si intégré à la montagne, il sert de repoussoir naturel à l'HERESIE et à l'ANARCHIE de l'urbanisation actuelle. On a envie de hurler devant les Angles, Eyne, le lotissement de Caldegas (et son tennis si vert à côté d'un monument historique si sombre!), la nouvelle gendarmerie de BourgMadame, les chalets Grosou ou les maisons préfabriquées Saraporte, la fabrique de ciment d'Ur. Je ne parlerai pas des autres bijoux architecturaux de Puigcerda ou autres villages. Mais faut-il continuer?

A quand le Luna-Park prévu à Err ou à Ste Léocadie?

Partout donc on taille, on estoque, on tranche, on mutile. Merci Touriste, tu nous as laissé quelques billets de cinquante mille, nous sommes contents, la saison a été bonne.

On nous avait dit que le tourisme ferait revivre les villages, ah bon? Que les résidences secondaires rap-

porteraient de l'argent pour les communes, ah bon? Nous sommes vraiment ravis de la profusion d'équipement profitant aux résidents. Je dis bien aux résidents car combien de fois n'ai-je entendu: "et d'abord toi tu n'es pas Cerdan alors de quoi te mêles-tu?" Argument suprême et superbe, servi de préférence froid c'est-à-dire indirectement. A ceux-ci, je conseille amicalement d'écouter G. Brassens et surtout "La ballade des gens qui sont nés quelque part". A défaut de posséder le disque qu'ils me permettent de leur offrir en dédicace le dernier paragraphe de cette remarquable chanson:

"Mon Dieu qu'il ferait bon sur la
/terre des homes
Si l'on n'y rencontrait cette race in-
/congrue
Cette race importune et qui partout
/foisone
La race des gens du terroir des gens
/du cru
Que la vie serait belle en toutes cir-
/constances
Si vous n'aviez tiré du néant ces
/jobards
Preuve peut-être bien de votre inexis-
/tence
Les imbéciles heureux qui sont nés
/quelque part".

Après la grande invasion estivale, c'est déjà l'automne et, théoriquement, la saison des champignons. Mais voilà, certains cueilleurs absolument désintéressés on fait coïncider leurs vacances avec cette période. Estafette, auto-cuiseurs, bocaux... tout est prêt. Du matin au soir les uns râtissent, les autres préparent les conserves et quand vient le tour du Cerdan, et bien... Sans l'approuver entièrement, je comprends la réaction des habitants de Maranges qui, les de ces pratiques, ont quelque peu dissuadé de manière forte ces profiteurs. Mais que restera-t-il de cette auto-défense lorsque l'axe Barcelone - Toulouse sera réalisé et qu'il vomira cinquante mille personnes chaque fin de semaine sur la Cerdagne?

Quant à la faune... Pôvre! comme dirait un Marseillais, avec ce qui reste de perdrix, il va bientôt falloir se les tirer au sort! Les lapins, naturellement limités par les renards, sont atteints de myxomatose et pratique-

(Segueix a la pàgina 20)

TEATRE: RICARD III El dia 3 d'agost

El dia 3 d'agost, diumenge, al Claustre de Puigcerdà, gaudirem de la representació teatral de l'obra "Ricard III", de Shakespeare, a càrrec del grup intenteatreX, que va néixer a Palamós l'any 1978 i que intenta arribar a tots els recones a on el teatre és un espectacle quasi inusitat.

"Ricard III", escrita l'any 1591, és una obra brutal i violenta, però a la vegada pura i espontània. Com en totes les obres històriques de Shakespeare es repeteix aquí el mateix cicle: l'ascensió al poder, simbolit-

zat per la corona. Una pujada plena de crueltats, de sang, rabiosament violenta; un cop el personatge arriba al capdamunt es veu obligat a defensar-se i sempre acaba caient i esclafant-se al peu de la gran escala, vençut per l'alliberador que agafa la corona i, com si d'un encantament es tractés, torna a començar el cicle.

Esperem que el públic de Puigcerdà i Cerdanya respongui l'esforç del Grup i de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament amb la seva assistència.

ACTIVITAT CULTURAL

Amb pocs dies de diferència, la Vila, va viure dues jornades culturals molt interessants, i com gairebé sempre amb una assistència més aviat mínima de gent.

De primer fou el concert, de la Coral Sant Sadurní, el 24 de maig, de Sant Sadurní d'Anoia, coral molt jove, te només cinc anys d'existència i composada per 47 cantaires, sota la batuta del seu director, en Manel Cervera. Interpretà obres de Haendel, Bach, Cèreros. . . peces populars d'arreu del món i com a cloenda vàries obres catalanes. Cal dir que la seva rigor interpretativa fou tan sols equiparable als aplaudiments del públic que acudí a la cita en el bell marc de l'església de Sant Domènec. El concert era promogut per l'Ajuntament de Puigcerdà, l'Institut d'Estudis Ceretans, la Caixa i Amics de Cerdanya.

El dijous 29, l'orquestra de cambra de Girona en celebració del seu vint-i-cinquè aniversari ens emplenà amb les seves interpretacions de peces de Mozart, Bach, Sibelius. Cloguent amb la sensacional Turruella Vilavella que arrencà molt bons aplaudiments. L'orquestra és composada per catorze músics i dirigida pel mestre Joan Guillaume, i compta amb el suport de la Diputació provincial de Girona. Serví de marc a aquest concert igualment la única "sala" de que disposa la vila, l'església parroquial.

EL FILL DEL TRO

salvem el català

"HABLE EN CRISTIANO", ENCARA

Cada vegada que, en qualsevol indret dels Països Catalans, he d'adreçar-me a algun desconegut, sigui al carrer, en un establiment públic o en un lloc oficial, ho faig en català; en primer lloc, perquè és la llengua del país, i, en segon lloc, perquè aquesta és la meua llengua. Val a dir que si no m'entenen i m'ho indiquen correctament no tinc cap inconvenient a parlar-los en castellà. Ara bé, si em diuen: "Hable en cristiano", els dic que desconec l'idioma amb què em parlen, i, tot seguit, passo a gesticular el meu missatge. Aquesta actitud

hostil se segueix produint, encara; si bé d'una manera força aïllada i molt de cent en quaranta, cosa que no li resta indignitat.

Ara bé, hi ha unes altres actituds, també hostils, que no es manifesten al carrer però que fan molt més de mal a la cultura catalana; aquestes no fereixen la sensibilitat del vianant, però converteixen el català en una llengua folklòrica, en una llengua que es fa odiosa als nostres nanos perquè s'ha d'aprovar a final de curs, com una assignatura més. Compte!, però, amb això no vull dir que el català no

s'ensenyi a l'escola, sinó que el català sigui l'idioma de l'escola. I aquí ve el gran interrogant: Què passarà amb tots aquells que no han nascut a Catalunya i la seva llengua materna no és el català? Doncs bé, amb una escola catalana se'ls oferirà el mitjà per a una integració socio-cultural als Països Catalans; rebutjar aquest mitjà és fer de la cultura catalana una eina només per als catalans.

Hem al·ludit al fet que hi ha qui pretén convertir el català en una llengua folklòrica; cal que ens adonem que si això -es greu és perquè aquest grau de folklorisme la desplaça cap a segona cultura. I crec que no és això, companys, no és això.

Laura FABRA

n. 30 - juliol/RUFACA/19

ment exterminats, pourquoi? Pour la seule raison que les renards avaient été piégés de façon éhontée les années précédentes. Population excédentaire? Explosion démographique? (apannage exclusif de la seule espèce animale dite intelligente: l'home) Que nenni mes beaux seigneurs; la raison la voici: à la triste foire à la sauvagine de Toulouse, un peau de renard valait 150 f. Cherchez à qui le crime profite.

Plus de lapins, plus de perdrix. Qu'à cela me tienne, on va lâcher du gibier de repeuplement. Des perdrix grises, et sans aucune préoccupation autre que celle de pouvoir faire un carton. Les animaux lâchés sont si vifs qu'on les attrape à la main. Becs tordus, ailes atrophiées, muscles inexistantes, poids d'une alouette. Les survivants s'accouplent avec quelques indigènes et leur communiquent les maladies des animaux d'élevage et tous les inconvénients de l'hybridation. Mis qu'importe, l'an prochain

on en lâchera davantage!

Oui, mais y'a des marmottes: hérésie, y'a des mouflons: hérésie. Une gestion raisonnable des espèces endémiques n'aurait-elle pas mieux valu?

Alors, on entend parler de projet de Parc National ou de Réserves Naturelles et c'est l'explosion indignée: quoi? On veut nous empêcher de chasser, de pêcher, de ramasser les champignons, non mais? Et d'abord, c'est bien comme ça!

Puis on prend —rapidement— connaissance du projet de réglementation. Comment? On autorise la chasse, la pêche et le ramassage des champignons! Mais alors, pourquoi faire un Parc National?

Un Parc ou des Réserves Naturelles ont avant tout l'avantage de servir de réservoir à la faune et à la flore. Il n'est pas d'exemple où la création de parc ou de réserve n'ait favorisé une remontée spectaculaire des espèces, tant végétale qu'animales, menacées. De plus, toute construc-

tions de route et à plus forte raison d'habitations est proscrite. N'est-ce pas là ce que tout le monde désire?

Et lorsqu'on sait tout ce qui est promis à la dent des vendeurs de neige, on a de quoi frémir. Le choix est simple: regarder s'écrouler la nature en Cerdagne comme on voit se fractionner la banquise ou réagir et avant toute chose s'informer des avantages et des inconvénients et se forger un jugement personnel, car rien à mon sens n'est plus triste que la triste fin des moutons de Panurge!

Pour terminer, je dois ajouter que je n'ai aucune place de réservée pour quelque fonction que ce soit. Que ceux qui disent le contraire le prouvent. Ce n'est donc pas pur moi que je me battais, je dis bien me battais, car je n'ai plus du tout envie de perdre du temps pour rien. S'il y a un Parc, bravo, et s'il n'y en a pas, rendez vous en 1990!

Gérard BERLIC

ensenyament

CURSETS DE L'INEM A PUIGCERDA

RUFACA es va assabentar de la realització d'uns curssets de construcció i per tal de recollir més informació vàrem tenir una petita entrevista amb el Sr. Jordi Roca Pujolàs que és l'encarregat de la part docent d'aquest curset.

RUFACA: Qui promou aquests curssets?

SR. ROCA: El ministeri de Treball a través del seu organisme autònom l'I.N.E.M. (institut nacional d'empleo).

RUFACA: Es el primer curset que es fa?

SR. ROCA: No, ja s'havien fet altres curssets, en concret dos d'hosteleria i un agrícola.

RUFACA: A nivell local qui promou aquests curssets?

SR. ROCA: Jo he tingut contacte amb el Sr. Puente però no sé si hi ha alguna persona més que el promou. . .

RUFACA: Aquests curssets actuals són únicament de construcció?

SR. ROCA: Sí.

RUFACA: Qui pot assistir-hi?

SR. ROCA: Qualsevol persona que estigui interessada amb els tres curssets que es fan, que són: un curset per passar de ma d'obra a oficial segona; un altre per passar

d'oficial segona a oficial primera i per últim un curset per passar a encarregat d'obra.

RUFACA: El fet de fer aquests curssets implica un canvi de categoria automàticament o això ho decideix l'empresa?

SR. ROCA: Aquest problema és el camp de batalla nostre. Quan s'acaba el curset donem un carnet on diu solament que aquella persona ha realitzat el curset amb aprofitament i es fa constar la categoria que logicament tindria que tenir, ara, d'això a que l'empresa ho reconegui. . . Jo crec que tota persona que tingui aquest carnet i vagi a l'empresa i demostrï el que sap haurien d'homologar-lo.

RUFACA: Quina és la duració d'aquests curssets?

SR. ROCA: Normalment de quatre mesos i mig però aquesta vegada farem un curset intensiu de dos mesos fen una hora més de classe cada dia.

RUFACA: Quin és l'horari?

SR. ROCA: Les classes les donem de dos quarts de vuit a dos quarts de dotze.

RUFACA: Es cert que els obrers parats de la construcció tenen obligació de fer

aquests curssets?

SR. ROCA: El parat és una persona que en part està a disposició de l'I.N.E.M. però aquests curssets no són en absolut per portar un control sobre els parats. Penseu que al parat li dol molt la seva situació i té ganes d'aprendre i venen molt a gust a fer els curssets. En realitat sel's podria obligar a venir però mai s'ha tingut que arribar a aquests extrems.

RUFACA: Aquests curssets són totalment gratuïts?

SR. ROCA: Totalment gratuïts i fin i tot donem el material didàctic que sigui necessari per dur a terme les classes.

RUFACA: Quina línia es segueix per donar les classes?

SR. ROCA: Les classes consten d'una part teòrica i una part pràctica. No hi ha una línia molt concreta doncs ens bassem molt en el que demana l'alumne. Per exemple aquí hi ha gent interessada en interpretació de planos, altres volen fer topografia, també fem càlcul pressupostari, és a dir, intentem complaure els desitjos de tots els que assisteixen als curssets.

RUFACA: Aquests cursets tenen valor acadèmic?

SR. ROCA: Valor acadèmic a nivell de Ministeri de Treball sens dubte, però a nivell d'Educació i Ciència, no. S'estan fent uns tràmits que esperem arribaran a bon terme però de moment no hi ha res de tot això.

RUFACA: Quin és el procés que segueix

l'I.N.E.M. per programar aquests cursets?

Sr. ROCA: Es fa una programació provincial tenint una mica en compte les necessitats i la realitat de les diferents poblacions. També es fan cursets quan un grup de persones d'una determinada població ho demana sempre que aquests cursets tinguin una sortida real dins de la població. Per fer aquests cursos té que haver un mínim de set alumnes i un màxim de dotze a tretze.

RUFACA: En el curs d'aquesta entrevista varen parlar també els alumnes i hem de dir que tots veien molt clara la utilitat d'aquests cursos. Per una altra banda els alumnes varen constatar que assistien amb moltes ganes a les classes i amb molta il·lusió d'aprendre.

Per últim el nostre agraïment al Sr. Roca que es va prestar molt amablement a donar tota la informació sobre aquests cursets

esports

FUTBOL

A partir del 29 de junio y hasta el día 17 de agosto, en que tendrá lugar la final, se llevará a cabo el III Trofeo la cerdanya de Fútbol.

Participan en dicho trofeo los siguientes equipos:

En el grupo A: Alp, Cerdanya-Osseja, Llivia, Prullans y Queixans.

En el grupo B: Bellver, Font Ro-meu - Bolquere, Martinet, Puigcerdà y V. La Seu d'urgell.

La fase clasificatoria se desarrollará entre los días 29 de junio y 5 de agosto y la fase final, como antes indicábamos, el día 17 de agosto.

Esperamos y deseamos sea todo un éxito.

LA CERDAÑA ESCENARIO DEL XII CAMPEONATO NACIONAL DE PESCA DE TRUCHA 1980

FEDERACION ESPAÑOLA DE PESCA

XII CAMPEONATO DE ESPAÑA
DE PESCA DE TRUCHA

LA CERDAÑA

Del 20 al 22 de Junio de 1980

Durante los pasados días 20, 21 y 22 de junio tuvo lugar en aguas del río Segre, y concretamente en los cotos denominados, Puigcerdà, Isovoll y Bellver, la disputa del XII CAMPEONATO NACIONAL DE PESCA DE TRUCHA.

En un principio se dudaba de que este campeonato se pudiera disputar en la Cerdanya, ya que algunos tramos del río Segre se encuentran muy deteriorados por la extracción de arena que, sin control alguno, se está llevando a cabo dentro de su cauce; pero finalmente la Cerdanya fue designada como sede del XII Campeonato Nacional de pesca. Por este motivo apareció colgada el mismo día del concurso una pancarta dirigida al Sr. Salvador Alemany Parer, Ingeniero Jefe Provincial de ICONA en Gerona, que rezaba: ALEMANY DESTRUCTOR DEL SEGRE. Hay que dejar claro que la pancarta fue colgada por miembros ajenos a la organización del campeonato, aunque eso no quiera decir forzosamente que el texto de la pancarta fuera injusto, ya que este es un tema que sólo se desvelará con el tiempo y según la forma en que vaya quedando el río Segre.

En este XII Campeonato han participa-

do 81 pescadores, representando a 41 provincias de nuestra geografía. El día 20 por la noche, estos 81 participantes se sortearon los tramos en que debían pescar durante los días 21 y 22, tramos que medían cada uno 450 metros de longitud.

A priori, quizás el equipo que partía como favorito era el de Lugo, compuesto por el, hasta entonces, Campeón de España Luis Parga Rodríguez, y por el campeón y subcampeón provincial José Luis Pérez Rey y José Ramón Somoza, pero el campeón Nacional no tuvo demasiada suerte en el primer sorteo de tramo y tan sólo hizo 4 capturas el primer día, y aunque el segundo día logró 18, sólo pudo clasificarse en el puesto 10, mientras que sus compañeros José Luis Pérez Rey y José Ramón Somoza se clasificaron en los puestos 19 y 39 respectivamente.

Por su parte Juan Serra Castells, único representante de la Cerdanya clasificado previamente para el Campeonato Nacional, quedó en la mitad de la tabla en el puesto número 42 y con un total de 3.340 puntos.

Durante la entrega de premios que tuvo lugar en la cena de clausura, el Presidente de la Federación Española de Pesca, don JOAQUIN DIEZ Y DIEZ, entre otras cosas destacó la buena acogida que habían tenido todos los concursantes, federativos y acompañantes, que sumaban un total de 250,

pero sobre todo hizo alusión a lo impresionado que había quedado por la belleza de nuestra comarca.

Y precisamente, hacer la estancia lo más agradable posible a todos los visitantes y mostrar la belleza de nuestra comarca eran los factores que principalmente querían hacer resaltar las sociedades organizadoras de este XII Campeonato Nacional de Pesca de Trucha, es decir, la Sociedad de Caza y Pesca de la Cerdaña y la Unión Recreativa de Bellver.

Al final la clasificación quedó establecida así:

1. RICARDO MARTINEZ ARRIAGA de Huesca 10.795 puntos
2. CLAUDIO ROLDAN QUINTANA de Pontevedra 10.085 puntos
3. FELIX MIERA SAINZ de Logroño con 9.540 puntos

CLASIFICACION POR EQUIPOS

1. LOGROÑO
  2. AVILA
  3. BURGOS
- Total capturas efectuadas: 899 piezas
Total peso capturado: 108,83 Kg.

Alfons BROSEL i JORDA

I CRITERIUM ESTIVAL DE NATATION

U.N.S.S. NATATION

Mercredi 7 Mai:

Puigcerdà

Osseja

Bourg - Madame

Font - Romeu

RESULTATS

Jeunes filles

50 m. N. L.:

Benjamine 1 Marin Marta (Esp.) 37''69

Minimes 1 Leboubennec (F.R.) 36''51

Cadettes 1 Lefebvre (B. Madame) 43''23

50 m. brasse:

Minimes:

1. Palau (Esp.) 47''81

2. Exposito (Esp.) 50''92

3. Barnola (Esp.) 52''45

4. Rigoli (F.R.) 57''31

5. De Biasio (F.R.) 1'03''25

25 m. papillon:

Benjamine: 1 Marin (Esp.) 20''45

Minimes: 1 Tossas (Esp.) 17''99

Juniors: 1 Alquier (F.R.) 18''39

50 m. Dos:

Minimes: 1 Vidal (Esp.) 47''22

2 Izard (F.R.) 48''81

100 m.x4 N:

Benjamine 1 Marin (Esp.) 1'38''94

Minimes: 1 Tossas (Esp.) 1'28''79

Juniors: 1 Alquier (F.R.) 1'41''16

RELAIS - 4x50 NL:

1 ESPAGNE 2'48''53

2 FONT - ROMEU 3'19''49

Jeunes Gens

50 m. N. Libre:

Benjamins: 1 Ramos A. (Esp.) 40''85

2 Vidal (Esp.) 41''31

3 Bonnin R. (F.R.) 44''12

Minimes: 1 Blancan (Osséja) 32''95

2 Lilli S. (B. Madame) 33''05

3 Fonnot J.M. (F.R.) 35''

4 Joly S. (Osséja) 37''35

5 Ramos S. (Esp.) 38''58

6 Lafferrerie D. (F.R.) 39''40

Cadets: 1 Raye (osséja) 30''33

2 Deleigne (F.R.) 30''60 (H. Concours)

3 Viton (F.R.) 31''41 (H. Concours)

4 Niquet (Osséja) 34''89

5 Estampes (Osséja) 37''42

50 m. Brasse:

Benjamins: 1 Deleigne (F.R.) 41''46

Minimes: 1 Navas (Esp.) 44''39

2 Bover (Esp.) 45''30

3 Blancan (Osséja) 48''97

4 Joly (Osséja) 49''95

Cadets: 1 Estampes (Osséja) 45''05

2 Ribault (F.R.) 48''05

50 m. Dos:

Benjamins: 1 Viton (F.R.) 37''05

Minimes: 1 Lilli (B. Madame) 45''54

Cadets: 1 Niquet (Osséja) 47''09

25 m. Papillon:

Minimes: 1 Ramos S. (Esp.) 15''88

Cadets: 1 Cachau P. (Osséja) 20''97

100 m. 4 N.

Benjamins: 1 Viton (F.R.) 1'19''29

2 Deleigne (F.R.) 1'21''70

3 Ramos A. (Esp.) 1'47''62

Minimes: 1 Navas (Esp.) 1'29''50

Cadets: 1 Cachau (Osséja) 1'27''22

2 Raye (Osséja) 1'31''42

RELAIS - 4x50 m. N.L.

1 Font - Romeu 2'09''65

2 Osséja 2'19''87

3 Espagne 2'37''27

COCA DE IOGUR

Tres ous (rovells i clares)

Un iogur

Una oelalla de llimona ratllada

Tres mides del iogur, de sucre

2 1/2 mides del iogur de farina blanca.

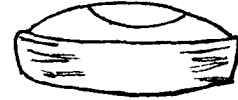
2 culleradetes de llevat Roial

1/2 mida del iogur, d'oli.

Es barreja tot segons l'ordre amb què estan indicats tots els ingredients.

Apart, s'unta el motllo amb oli i s'hi tira la pasta ben treballada. Es deixa uns 3/4 d'hora al forn, a foc lent i... **BON PROFIT.**

Es pot farcir amb nata, crema, xocolata, etc.

les arrels

VIOLÍ D'EN JAPET TAULER

Aquest nom i el seu violí, m'ha intrigat més que Guifred el Pilós, i que tots els Berenguers que manipularen a la nostra Cerdanya.

En Japet Tauler visquia a la Serra, un grupet de masies del terme de Prullans, i en una d'elles hi vegetava per anar piulant. Un cèlebre gallaret tan magre com ell, compartia la situació contant que quan el galleres de cal Junc cantava: quina vidassa! el gallaret responia: no durarà! No s'equivocava, car el gall gras va anar a la cassola i l'esquifit corregué molt temps per manca de greix.

En Japet Tauler tocava el violí i arranjava rellotges tan bé que, que mal per arribar a lligar caps. Ignorava a Straus, però quan ell tocava el Frufriu o el Morrongo, jo m'hi quedava encantat. Que m'hi feia que toqués de memòria si jo sentia els plans, les rialles, les notes finetes que eixien de l'instrument. M'imagino aquest home assajan a casa seva, voltat d'ocells fent-li cor, moments incomparables quan assegut en una cadira empallada marcava amb el peu dret el compàs del seu repertori, fent

ballar petits i grans tant com el cor volia.

Recordo que una vegada, per Carnestoltes, els casats de Martinet el llogaren per oposar-lo a un acordió del jovent, i durant la cercavila, els dos músics s'enfrontaren. "Apa Japet no afluixis", i ell, entusiasmat, apretà l'arquet fins a trencar cordes amb els gemecs del violí demanant clemència.

Tip i pagat amb comptagotes, s'en tornà estoïcament a la serra.

Li ballava pel cap que inventar un rellotge de caixa i donant curs a la seva dèria, va retallar tot l'aram de la casa amb tan mala fortuna que, per més que llimés, no va poder trobar la roda que fes marxar les altres.

La societat no és justa amb els sers que neixen amb l'esperit obert als estudis i que la pobresa els obliga a corbar-se a una vida d'ingrituds. Qui no s'ha plantejat aquest problema!

Ja vell, en Japet Tauler es refugià a Puigcerdà on morí, i fou enterrat en peu d'igualtats al mig de molts que havien viscut dubtosos.

Josep Vigó Mestres
Martinet de Cerdanya

Dibuix de l'autor

Avui estic tota trista
 Fins tinc ganes de plorar
 Perque he vist una segueta
 Que implorava caritat
 Anava tota soleta
 Era de molt curta edat
 Sols un que ja la guiava
 Pels carrers de la ciutat
 Amb la oberta implorava
 Caritat, un mos de pa
 Mes la gent indiferenta
 Sempre passava de llarc
 Veient que no la escoltaven
 Cap al temple se n'ha anat
 I a lli de fred i de gana
 La pobreta ja ha expirat
 Se sent un batagar d'ales
 Se sent rossinyols cantar
 Es l'anima de la segueta
 que cap al cel se'n va

M. Gabarda Ferrando

LOS AMANTES

Se miran,
 se conocen,
 se aman.
 Se alejan,
 se necesitan,
 se añoran,
 se aman.
 Se extrañan,
 se pertenecen,
 se sueñan,
 se aman.
 Se aman.

R. Balius

PUIG PEDROS DE Cerdanya

Oh! Puig Pedrós que alt ets
 un dels gegants de Cerdanya
 ets ferreny durant l'estiu
 blanc durant la hivernada.

Les neus gelades et fan blanc
 semblant cantera de marbre
 el sol et fa lluent i brillant
 el teu cim toca el cel blau.

Oh! Puig Pedrós
 que n'ets de magestuós
 les ventisques i vendavals
 són melodies de ta mola
 els nimbes grisos i blancs,
 gran riquesa et van donant.

Després del fred hivern
 la crosta blanca es va fonent
 regalimes aigua pura
 i sals d'espuma van caient.

Oh! Puig Pedrós
 que alt i generós
 Als teus peus dones vida
 a dos llacs d'aigua cristalina.

A l'estiu vas despullant
 roca pelada escabrosa
 de sublim grandiositat
 tornes a la natura
 el que ella t'ha donat.

Oh! Puig Pedrós
 que alt ets i generós.

R. VIVER

M'INTERESSA FER - ME SOCI D'AMICS DE Cerdanya

NOM I COGNOMS .....

ADRECA ..... Tèl.: .....

POBLACIO .....

A TRAVES DEL BANC REBUT ANUAL -1.200; Ptes.

TRIMESTRAL -300; Ptes.

MENSUAL -100; Ptes. SEMESTRAL -600; Ptes.

PERSONALMENT - al local d'AMICS DE Cerdanya

- al compte corrent d'AMICS DE Cerdanya (Caixa d'Estalvis).

ORDRE DE PAGAMENT

El Senyor .....

Autoritza el (Banc o Caixa) .....

a carregar el seu C.C. núm. .... els rebuts corresponents
 d'AMICS DE Cerdanya'

Signatura

REFLEXIONES

Una luz de púrpura
envuelve con misticismo
el ambiente casi extraño
de mi claustro cotidiano.

Cierro los ojos. De súbito
recorrem mi mente sutiles
imágenes etéreas,
brisas fragantes,
olores de incienso,
melodías fantasmales.
Cegador sueño. La vida
es la impotencia ante un juego,
un azar imaginario
que se presta a desconcierto.
Con raro asombro descubro
que aquella sutil imagen,
aquella envolvente brisa,
aquel perfume salvaje
y aquella melodía
sólo son mi ceguera
indiferencia ignorada
... mi sordera.
Ilógico afán que ciega
por unir cada eslabón,
absurdo morir andando
"eterna contradicción"!

V. SOLA

En la muerte de ANA María Artísó Carrera
Ana Mari se fue
sin decirnos ADIOS;
no sabemos por qué
se marchó tan veloz.

Se apagó esta vida,
—capullito en flor—
de todos tan querida
por su humilde candor.

¿Qué tienes, amiguita,
que no nos dices ná,
y estás tan quietecita
que ni sonríes ya?

Inmovil te hemos visto,
Ana Mari Artísó.
Se habrá ido con Cristo
a quien tanto ella amó.

Rezadle muy bajito;
no hagais ruido, no,
que este angelito
al cielo ya voló.

Como bien dormidita
ha quedado su faz:
Duerme, duerme, niña,
este sueño de PAZ.

S.G.

Puigcerdà, 20/6/80.

LA PERLA DELS PIRINEUS

Quan el cel Déu va crear
engalanant-lo d'estrelles,
se'n despreguè una d'elles
i va caure a Puigcerdà.

I es reflecteix son estel
sobre aquesta Vall Cerdana,
que és la terra més galana
sota la capa del sol.

La Vila de Puigcerdà
dalt d'un bell turó assentada,
sembla Reina en tron alçada,
que toca al cel amb la mà.

Per çò ets la Vila d'encís;
per çò et diu tothom qui et veu:
"La PERLA del Pirineu",
o "un trosset del Paradís".

PUIGCERDA,!. . Si al cel pogués,
com damunt d'un paper escriure,
ton nom hi voldria inscriure
perquè tothom el veïés. . . !

SALVADOR GALCERAN
Març 1980

Tinc un "600",
un 425 526 de Barcelona.
Té els seus anys l'eina, i la fem vella.
Pura matèria, però, que m'acompanya.
Pura matèria que "viu" a sa manera.
El motor t'enraona. . .
el sents?

Es objecte, instrument, esguard, cadira,
comentari, il.lusió, fetitxe, borma. . .
o és un "trasto" enfigassat que ningú mira.

Però. . . en ma ruta, confident,
fidel amic de subtil simpatia
que respon per l'indòmit cor valent.
Metàl.lic estri que es complau en servir
amb filosofia:

— Córrer? I per què?
Per més enllà del cent, és bogeria.
Cerqueu-me a mi, que tinc algom d'humà
quant que trio el meu amo: que no corri,
i en servir-lo m'ajudi sensa pressa,
i miri per sa vida amb tacte i mà.

Ferralla de "600",
exponent del mitjà nivell de "status"
per molts, records
de temps que, amb menys confort,
vàrem passar bons "ratos". . .

J.P.S.
26/9/73

CONTRARREPLICA A DOS CARLISTAS

En el núm. 29 de RUFACA aparecía su réplica a mi artículo "Un gloriós passat col·lectiu", y como sea que su escrito intenta desvirtuar y desacreditar el mío, me permito contestar al mismo adelantando ya que, contesten o no a mis argumentos de hoy, doy por zanjado el tema. Comprendo que no les haya gustado su contenido y respeto su criterio, lo que no puedo permitir es que pretendan desfigurar los hechos.

Respecto a que en mi artículo citado se "expone una teoría personal de las guerras carlistas" he de manifestarles que, sea por candidez o intencionadamente, se hallan Vds. en un craso error. Lo que yo exponía era, ni más ni menos, la teoría de Puigcerdà y de sus hijos, perfectamente relatada en el "Llibre d'Honor de la Heroica i Invicta Vila de Puigcerdà", que Vds. deberían tener la delicadeza de leer antes de proceder a cualquier contestación. Por otra parte, previamente a exponer sus teorías sobre la objetividad o parcialidad de la HISTORIA, sería bueno que se acercaran a alguna institución universitaria; a título de ejemplo les señalaría el Departamento de Derecho Político de alguna Facultad de Derecho o el Departamento de Historia Contemporánea de alguna Facultad de Filosofía y Letras. Después, quizá podríamos empezar a entendernos. Y si conocen ya con cierta profundidad la reciente Historia de España y el "Llibre d'Honor de Puigcerdà", entonces debo decirles que se dejan llevar por la malicia o el fanatismo, circunstancias ambas igualmente detestables.

Sres. Carlistas, yo no llamo "enemics de la pau i la llibertat" a los predecesores de Vds. Son los supervivientes de sus carnicerías los que así les denominan, aquéllos que ofrendaron sus vidas y sus haciendas a la defensa de Puigcerdà contra los que consideraban sus enemigos mortales, principalmente a partir de los sucesos del "Pastoral de Amer, on fóren bàrbarament sacrificats la flor de la joventut puigcerdanesa i carentana" (sic.). Son nuestros monumentos, los nombres de nuestras calles y plazas, los textos que han sobrevivido al tiempo y a los avatares políticos quienes dan fe de los sacrificios de nuestra Villa, no yo, mal que les pese a Vds. Y a este respecto debo aclarar mi equivocación, que rectifico ahora, sobre la calle Victoria, cuya rotulación no responde a los hechos del pasado siglo, sino a la postguerra de 1936 - 39. En cambio olvidé mencionar la Avda. Pons y Gasch,

que debe su nombre al que fue Alcalde de Puigcerdà durante los últimos asedios de 1873 - 74, y a la calle del Capitán Canal, muerto en tales fechas defendiendo a la población de la que era Comandante Militar.

Y no fueron los habitantes de Puigcerdà los únicos en prodigar epítetos y calificativos a las huestes carlistas; en el "Llibre d'Honor de Puigcerdà" se recogen testimonios sin fin procedentes de diversidad de ciudades españolas y de personalidades, entidades y organismos nacionales y extranjeros, así como del Gobierno, que dió a Puigcerdà los títulos de gloria que aun ostenta. Tales fueron el interés, la ansiedad y angustia, y al fin la alegría, que produjeron en su día los asaltos carlistas y las sucesivas victorias de nuestros conciudadanos, población civil - hasta las madres de tiernos niños defendían las murallas- y guarnición militar en hermanado esfuerzo y sacrificio.

No olvido que Vds. tildan al liberalismo de esconder un sistema capitalista, oligárquico, centralista y caciquil, aunque tampoco he notado que Vds. expliciten las cualidades y ventajas del sistema Tradicionalista Carlista bajo cuyas banderas militan y que considero son exactamente las anunciadas despectivamente respecto de los liberales, aunque exacerbadas a su más radical expresión. Dígame si no que ha sido del carlismo desde Fernando VII y los sucesos de Aranjuez hasta nuestros días sinó todo esto, luchas dinásticas y conservadurismo a ultranza, con desprecio - cuando no odio- al verdadero pueblo de España y a cuanto significara libertad, cultura y progreso.

Sres. carlistas, no trato con desconsideración ninguna a los catalanes y españoles que lucharon por los tópicos de "Dios", "Patria", "Fueros", "Rey", sino que simplemente les compadezco porque fueron tristemente engañados y lo único que hicieron fue luchar por los que estaban cómodamente aposentados en los grandes pilares de ese sistema que Vds. achacan a los liberales, cuya gran tradición -para Vds.- fue la de ser más moderados y querer un poco de libertad y desahogo para el pueblo llano, en contraposición a quienes querían mantener íntegramente los privilegios del "Antiguo Régimen".

Como Vds. bien indican, Catalunya fue desgraciadamente una de las regiones españolas más laceradas por la intransigencia del carlismo, especialmente durante las pri-

meras guerras, hasta que a través del tiempo fue abriéndose a los nuevos aires de la Historia.

Para satisfacción de Vds. quiero hacer referencia a la motivación religiosa con que indicaba mi escrito. En efecto, me refería a la festividad de Ntra. Sra. de la Sacristía, Patrona de Puigcerdà, y reproducía una nota del "Llibre d'Honor de Puigcerdà" explicatoria del nacimiento de la misma. Mi intención con ello fue múltiple: primeramente, hacer público que además de su significado eclesial, tenía otro político -social, la defensa de Puigcerdà contra los franceses que mandaba el Duque de Navallas y el hecho de haber sido instituida por los "S.S. Cònsols, en sessió del 22 d'agost de 1679"; por otra parte que, igualmente que tal celebración, debe perpetuarse la de la defensa de Puigcerdà contra los asaltos carlistas del siglo pasado; otra además, que el "Llibre d'Honor de Puigcerdà" no es anticlerical y que tampoco yo deseo ser tildado gratuitamente de tal por personas fanatizadas por cualquier dogmatismo político o religioso y por ello, al igual que expongo lo que pueda desagradar hago lo propio con aquello que pueda satisfacer (no son juicios de valor propios lo que expreso, repito, sino hechos pretéritos y su propia valoración histórica).

Y para acabar, quiero significarles que su tópic final está, a estas alturas, suficientemente desacreditado como para no merecer otra contestación que la ya argumentada anteriormente: Aténganse Vdes. a la Historia de España y verán como eso de defender la fe católica de la patria contra gentes sin religión que querían convertirla en una república atea y marxista no es más que propaganda de baratillo que ni el todopoderoso Régimen de Franco fue capaz de sostener científicamente, aunque si "manu militari" mientras le fue posible. Y que como colofón, agradezco sinceramente su rectitud al señalar, junto a sus firmas, su condición respectiva de presidente y secretario regionales de la Agrupación de Juventudes Tradicionalistas Carlistas en Catalunya, con lo que queda perfectamente explicado cual es la fuente de la que extraen su ciencia y cual la historia política que quieren vendernos.

Con mi respeto personal, de Vds. atentamente.

Fco. J. Bosom

CAIXA
DE
PENSIONS

"la Caixa"

JOSE ANTONIO 2.2 TELEFON 880 147

PUIGCERDÀ

MEF, S.A.

MUNTATGES ELÈCTRICS,
DOMÈSTICS I INDUSTRIALS

Avinguda Dr. Piguillem, 3- PUIGCERDÀ (Girona)

Antiguitats

E. ORRI

Major, 30

TEL.: 880.287 PUIGCERDÀ

Palau 3

Major, 13 - Telèfon 88 06 99 - Puigcerdà

CONSTRUCCIONES
F. BRAVO

COLONIA SIMON, 17, 1o, 1a.
TELEFONO. 88 13 44
PUIGCERDA (GERONA)

ELECTRODOMÈSTICS

PIRINEU

Avinguda Dr. Piguillem, 3
PUIGCERDÀ
(Girona)

selecciones

SOUVENIRS - JUGUETERIA
ARTICULOS REGALO

LISTAS DE BODA

PLAZA DEL CAMPANARIO, 10
Tel: 88 02 77

PUIGCERDÀ

CAN BORRELL

MAS CATALÀ
MERANGES (LA CERDANYA)
T. 972-880035

CUINA TÍPICA CATALANA GUARDONADA
AMB ELS PREMIS "IGNASI DOMENECH"
1978 i 1979

6 APARTAMENTS RÚSTICS DE LLOGUER
I PLENS DE COMODITATS

AMBIENT MOLT SELECTE * 50 PLACES *
(Aconsellem reservar plaça per telèfon)

cuinats premiats:

- CAÇOLA DE POLLASTRE AMB PRUNES, PANSES i PINYONS
- TRUITA DEL SEGRE AMB SALSÀ D'AMETLLES
- CAÇOLA DE CONILL AMB PERES DE PUIGCERDÀ i NAPS DE TALLTENDRE